

REFERAT By- og Kulturudvalget 2018-2021 d. 20-03-2018

Mødedato Tirsdag d. 20. marts 2018 kl. 08:30

Mødested Slottet, Salen, Indgang C, 1. sal

Indholdsfortegnelse

Erhvervsområde Lumbyvej. Lokalplan nr. 10-858 til endelig vedtagelse.....	3
City Campus. Forslag til kommuneplantillæg nr. 48 og lokalplan nr. 0-865 til offentliggørelse.....	6
Lukket:	10
Erhvervsområde ved Lumbyvej. Forslag til ophævelse af lokalplan nr. 13-214 til offentlig høring....	11
Valg af Center for Civilsamfunds fokuserede indsats i By- og Kulturforvaltningen 2018.....	14
Nedlæggelse af offentlige p-pladser i Dannebrogsgade.....	20
Letbane - ensretning af Middelfartvej mellem Stadionvej og Christmas Møllers Vej.....	23
Det gør vi! 2018. Virksomhedsplan for Biblioteker og Borgerservice.....	26
Administrationsgrundlag for fældning og beskæring af træer og buske på kommunale arealer i Ode	28
Opsætning af banner på Odense Koncerthus.....	35
Indretning af boliger på eksisterende flade tage - Holsedore 18.....	37
Tilladelse til gavlmaleri - Stålstræde 6.....	40
Ekstra etage på ejendommen Vesterbro 5.....	44
Odense Elite College.....	48
Valg af metode for ukrudtsbekæmpelse på offentlige arealer.....	52
Brug af pesticider på boldbaner.....	59
Temadrøftelse - udvalgsmaal.....	62
Stadsarkitekt og kvalitet i byfortætningen.....	63
Budget 2019 - orientering om rammeudmelding og By- og Kulturudvalgets budgetbidrag.....	71
Aktuelle sager.....	72

Punkt 1: Erhvervsområde Lumbyvej. Lokalplan nr. 10-858 til endelig vedtagelse

01.02.05-P16-198-17

Resume

Byrådet besluttede den 1/11 2017 at fremlægge forslag til kommuneplantillæg nr. 50 og forslag til lokalplan nr. 10-858 Erhvervsområde Lumbyvej i 8 ugers offentlig høring.

Planforslagene har været i offentlig høring fra den 6/11 2017 - 3/1 2018. Der er i perioden indkommet to høringssvar. Høringssvarene er samlet i en hvidbog, hvor der også er givet forslag til svar på de indsendte høringssvar.

De indkomne høringssvar omhandler følgende:

- Utilstrækkelig redegørelse på påvirkning af bilag IV arters yngle- og rasteområder.
- Ønske om at tilpasse lokalplanforslaget, således at der gives mulighed for udvikling af de eksisterende kontor- og serviceområde.

By- og Kulturforvaltningen har vurderet høringssvarene, og foreslår på den baggrund enkelte ændringer af planforslag, der sikrer den fortsatte anvendelse af kontor- og serviceområdet, som i dag huser HK Midt og Odin Havnepark.

Effekt

Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser

Lokalplan og tillæg til kommuneplan giver mulighed for en udvidelse af områdets eksisterende erhverv med 3.955 m². Der skabes herudover mulighed for udvikling af kontor- og serviceområdet i forbindelse med HK Midt og Odin Havnepark, som i dag blandt andet huser et konferencecenter.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Høringssvarene besvares som foreslået i hvidbogen.
2. Lokalplan nr. 10-858 Erhvervsområde Lumbyvej vedtages endeligt med de foreslåede ændringer.
3. Kommuneplantillæg nr. 50 vedtages endeligt med de foreslåede ændringer.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Planerne giver mulighed for udvidelse af eksisterende virksomhed.

Se oversigtskort over lokalplanområdet.

By- og Kulturforvaltningens vurdering af høringsvarene

Utilstrækkelig redegørelse for påvirkning af bilag IV arters yngle- og rasteområder.

Efterspørgsel fra Miljøstyrelsen om påvirkning af bilag IV arters yngle- og rasteområder er efterkommet med uddybende redegørelse.

Ønske om at tilpasse lokalplanforslaget, således at der gives mulighed for udvikling af det eksisterende kontor- og serviceområde.

Ønsket fra HK Midt og Odin Havnepark er efterkommet med en tilpasning af de opsatte rammer for kontor- og serviceområdet. Der har været afholdt møde med den berørte part, og det tilpassende forslag har efterfølgende været sendt til kommentering den 23/1 2018, hvilket ikke gav anledning til yderligere ændringer.

By- og Kulturforvaltningen foreslår på baggrund af høringsvarene, at følgende justeres i lokalplan og tillæg til kommuneplan:

- Redegørelse tilpasses og uddybes.
- Boligområde i lokalplanområdet sydvestlige hjørne udvides mod nord, således at portnerbolig tilknyttet HK Midt kan frastykkes som almindelig bolig.

- Kontor- og serviceområdet udvides til at omfatte hele den matrikel, der i dag huser HK Midt og Odin Havnepark.

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at disse ændringer ikke giver anledning til at ændre afgørelsen om, at planerne ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

Lovgrundlag

- Lokalplanen er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 5.
- Tillæg til kommuneplan er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 4.

Handlemuligheder

- Kommuneplantillæg nr. 50 vedtages endeligt med de foreslåede ændringer.
- Lokalplan nr. 10-858 Erhvervsområde Lumbyvej vedtages endeligt med de foreslåede ændringer.
- Komme med ændringer til planerne, som indarbejdes af By- og Kulturforvaltningen, hvorefter nyt forslag sendes i høring. Alternativt kan planerne med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen.
- Planerne vedtages ikke.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Kommuneplantillæg 50, Erhvervsområde Lumbyvej

Lokalplan 10-858 Erhvervsområde Lumbyvej

Hvidbog med høringssvar som bilag

Punkt 2: City Campus. Forslag til kommuneplantillæg nr. 48 og lokalplan nr. 0-865 til offentliggørelse

01.02.05-P16-240-17

Resume

By- og Kulturudvalget besluttede på mødet den 31/10 2017 at igangsætte 2 ugers forudgående høring og hermed planlægning for omdannelse af et serviceområde i City Campus til boligområde. Der er i høringsperioden indkommet tre bemærkninger, der er positive overfor udvikling af området.

Forslag til kommuneplantillæg nr. 48 og forslag til lokalplan nr. 0-865 for ungdomsboliger i City Campus er udarbejdet på baggrund af et ønske om at omdanne et erhvervsområde til boligområde med cirka 240 ungdomsboliger. Ungdomsboligerne opføres som punkthuse i sammenhængende grønne omgivelser. En mindre del af arealet lægges til den grønne kile, der går gennem City Campus fra Byens Bro til Toldbodgade. Kilen bliver dermed mere veldefineret, og kan fungere som områdets fælles parkareal.

I området ligger der en eksisterende virksomhed på en 1.000 m² grund. Lokalplanen giver mulighed for, at denne virksomhed kan fungere i området i op til 8 år med udgangspunkt i særlige overgangsregler.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Gennemførelse af planlægning for ungdomsboliger vil give mulighed for opførelse af flere boliger i Odense med en attraktiv placering tæt på uddannelsesinstitutioner, banegården, havnen og bymidten.

Flere borgere er sunde og trives

Gennemførelse af planlægningen vil lægge endnu et stykke til den grønne kile i City Campus, så den her bliver bredere og bidrager yderligere til områdets rekreative værdi.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at forslag til kommuneplantillæg nr. 48 og forslag til lokalplan nr. 0-865, offentliggøres i 8 uger i henhold til planlovens bestemmelser.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Forslag til lokalplan

Forslag til lokalplan for ungdomsboliger i City Campus er udarbejdet for at give mulighed for at anvende området til boliger. Lokalplanområdets naboer er Storms Pakhus indeholdende streetfoodmarked mod øst og arealer ejet af uddannelsesinstitutioner mod nord, syd og vest. Mod vest ligger den grønne kile ud for EAL (Erhvervs Akademiet Lillebælt).

Lokalplanområdet består af 6 matrikler med 4 forskellige grundejere. Der er opnået enighed mellem grundejerne om at betragte området sammenhængende og uden synlige skel mellem ejendommene.

En af ejendommene i lokalplanområdet, Seebladsgade 15, indeholder en mindre virksomhed, Odense Jern- og Metalhandel. Virksomheden overskrider Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser ved forskellige aktiviteter. Grundejer, HJ Hansen har dog meddelt, at de gerne indgår i byomdannelsen på sigt. Lokalplanen giver derfor mulighed for, at der kan være virksomhed i endnu en begrænset årrække på op til 8 år, hvilket svarer til ejers forventninger.

Se afgrænsningen af lokalplanområdet nedenfor.

Det er lokalplanens formål, at det kommende byggeri udformes med variation i bygningskroppe og facadeudformning og indpasses i en landskabelig sammenhæng.

Lokalplanen fastlægger rammerne for opførelse af nyt etageboligbyggeri på maksimalt 14.030 m² i op til 5 etager. Bebyggelsen opføres som punkthuse sammensat af enheder på mindst 2 og højst 5 etager svarende til 240 ungdomsboliger. Alle boliger opføres med vinduer til to sider. Bebyggelsen skal opføres i tegl som det dominerende materiale.

Lokalplanen fastsætter bestemmelser for udvidelse af den grønne kile, så den bliver et mere markant træk på strækningen, hvor den hidtil har været indsnævret. Kilen er områdets store fælles friareal, mens der etableres nære udendørs

opholdsarealer til beboerne nær bygningerne og på tagterrasser og altaner. Desuden fastlægger lokalplanen bestemmelser for etablering af stiforbindelser gennem bebyggelsen til kilen.

Lokalplanen sikrer, at bygninger i udformning og indretning beriger området med variation i bebyggelsens facader og højder samt gode facadematerialer. Desuden sikrer lokalplanen gode forhold for beboere i bebyggelsen samt sammenhæng og kvalitet i udformning af opholdsarealer, rekreative grønne områder, parkering og stier.

Bebyggelsens placering på det faldende terræn og bebyggelsens maksimale højder er fastlagt for at sikre kig fra Byens Bro mod Åløkke Skov og hen over bebyggelsen til højere bebyggelse på havnen.

Det nordvestlige hjørne af lokalplanområdet er omfattet af skovbyggelinje grundet nærheden til Åløkke Skov. Det betyder, at der ikke kan opføres bygninger inden for dette område uden dispensation fra skovbyggelinjen.

Forslag til kommuneplantillæg

City Campus er udpeget i kommuneplanen til byomdannelsesområde med 1. prioritet i rækkefølgeplanen for boligudbygning. Antallet af boliger i byomdannelsesområdet ændres fra 200 til cirka 450 i kommuneplantillægget, da der også planlægges for boliger i City Campus ved Toldbodgade.

Lokalplanforslaget er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2016-2028, der udlægger området til service. Der er derfor udarbejdet forslag til kommuneplantillæg, der ændrer anvendelsen til boligområde/serviceområde.

By- og Kulturforvaltningen har i den forbindelse afholdt en lovpligtig foroffentlighedsfase i perioden 1/11 2017 til 15/11 2017 for at indhente idéer og forslag til den kommende planlægning. I løbet af høringsperioden indkom tre høringssvar.

Høringssvarene er positive overfor udvikling af området.

Et høringssvar fra grundejer i området, HJ Hansen erklærer sig enig i den igangsatte planlægning og indforstået med, at jern- og metalhandel i området skal ophøre.

Et høringssvar fra Byforeningen finder omdannelse af området spændende og henstiller, at bebyggelsesprocent og bygningshøjder hæves samt at overfladeparkering begrænses.

Et høringssvar fra en privat borger henstiller, at man undlader at bruge hvid beton på facaderne, da det patinerer dårligt – og at der i stedet bruges tegl.

Forvaltningen har vurderet, at de indkomne høringssvar ikke giver anledning til væsentlige ændringer i planforslagene.

By- og Kulturforvaltningens vurdering af planforslagene

Forvaltningen vurderer, at planerne, som giver mulighed for opførelse af ungdomsboliger, er et godt supplement til uddannelsesinstitutionerne i området og til de planlagte kollegieboliger nær Toldbodgade. Boliger vil desuden bidrage til et levende og trygt område døgnet rundt.

Det vurderes som positivt, at der i lokalplanarbejdet er opnået samarbejde og forståelse mellem de enkelte grundejere om at udforme området sammenhængende og uden synlige skel. Storms Pakhus støtter ligeledes op om planen.

Det er vurderingen, at planerne giver bebyggelsen forudsætninger for at indeholde gode boliger med gode dagslysforhold, varierede udendørs opholdsmuligheder og fællesarealer. Lokalplanen stiller krav om spring i højder i den enkelte bygning, der giver mulighed for tagterrasser på de laveste tagflader, og stiller krav om tegl som dominerende materiale. På grund af fælles arealer i midten af de enkelte bebyggelser og at alle boliger placeres i hjørner giver meget varierede bygningskroppe, men også temmelig store bygninger.

Miljøvurdering

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at lokalplanen/planforslagene ikke medfører væsentlige indvirkninger på det omkringliggende miljø. Det betyder, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af aktuelle projekter (VVM).

Lovgrundlag

- Forslag til lokalplanen er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 5.
- Forslag til Kommuneplantillægget er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 4.
- Screening for miljøvurdering er gennemført i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af aktuelle projekter (VVM).

Handlemuligheder

- Planforslagene vedtages og fremlægges i 8 ugers offentlig høring.
- Fremkomme med ændringer til forslagene, som kan indarbejdes af By- og Kulturforvaltningen, hvorefter forslagene sendes i høring. Alternativt kan forslagene med ændringer forelægges til politisk behandling igen.
- Vælge ikke at vedtage forslag til offentliggørelse.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Hvidbog offentlig forudgående høring - november 2017

Kommuneplantillæg nr. 48 tillæg forslag

Lokalplan nr. 0-865 Ungdomsboliger i City campus til chefmøde

Punkt 3: Lukket:

82.02.00-G01-195-17

Punkt 4: Erhvervsområde ved Lumbyvej. Forslag til ophævelse af lokalplan nr. 13-214 til offentlig høring

01.02.05-P16-2-18

Resume

Lokalplan 13-214 For området mellem Otterupvej, Stavids Å, Trækstien langs Odense Kanal og Lumbyvej, der er vedtaget tilbage i 1979 foreslås ophævet.

Baggrunden herfor er, at By- og Kulturforvaltningen vurderer, at lokalplanen ikke længere er aktuel. Den midterste del af lokalplanens område er aflyst igennem lokalplan 1-804 Odins Bro. Den sydlige del forventes aflyst med lokalplan nr. 10-858, der forelægges By- og Kulturudvalget den 20/3 2018 med henblik på endelig vedtagelse i byrådet den 11/4 2018.

Den resterende nordlige del er i lokalplanen udpeget som bynært landskab. Denne anvendelse som et naturområde, uden mulighed for byggeri er sikret ved, at området er udpeget som beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3. Området er i kommuneplanen udpeget som rekreativt areal. Lokalplan nr. 13-214 vurderes dermed at være overflødig.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

1. Forslag til ophævelse af lokalplan nr. 13-214, offentliggøres i 8 uger i henhold til planlovens bestemmelser.
2. By- og Kulturforvaltningen administrativt kan endeligt vedtage ophævelse af lokalplan nr. 13-214, såfremt der ikke indkommer høringssvar.
3. By- og Kulturudvalget kan endeligt vedtage ophævelse af lokalplan nr. 13-214, såfremt der indkommer høringssvar.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Lokalplan 13-214 for området mellem Otterupvej, Stavids Å, Trækstien langs Odense Kanal og Lumbyvej blev vedtaget tilbage i 1979, hvor lokalplanen gav mulighed for erhvervsudlæg i størstedelen af området, men udpegede også den nordlige del af området som bynært landskab.

Sidenhen er lokalplanområdet blevet skåret over, idet lokalplan nr. 1-804 Odins Bro strækker sig på tværs af lokalplan nr. 13-214.

Lokalplan

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at ophævelse af lokalplan nr. 13-214 kan ske uden indvirkning på planlægning eller aktivitet i det pågældende område, idet anvendelsen som bynært landskab fastholdes igennem områdets udpegning som beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3. Ophævelsen af den lille del mod øst vurderes som værende af redaktionel karakter i henhold til de gældende matrikulære grænser.

Se oversigtskort med pink skravering af de dele, hvor lokalplan nr. 13-214 foreslås ophævet.

Proces

Ophævelse af lokalplan skal i 8 ugers høring ved berørte ejere, inden den endelige politiske vedtagelse af ophævelsen kan gennemføres.

Odense Kommune er eneste ejer af arealet, men grundet de naturmæssige interesser vurderer By- og Kulturforvaltningen, at det vil være hensigtsmæssigt, for at sikre den åbne proces, at offentliggøre høringen på kommunens høringsportal samt ved direkte høring af interessenter igennem plansystem.dk.

Grundet sagens umiddelbare simplicitet foreslår By- og Kulturforvaltningen, at endelig vedtagelse af ophævelse af lokalplan kan ske administrativt, såfremt der ikke indkommer høringssvar til forslag om ophævelse af lokalplanen. Endvidere foreslås det, at den endelige vedtagelse kan ske i By- og Kulturudvalget.

Miljøvurdering

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at forslag til ophævelse af lokalplan ikke medfører væsentlige indvirkninger på det omkringliggende miljø. Det betyder, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af aktuelle projekter (VVM).

Lovgrundlag

- Forslag til ophævelse af lokalplan er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 5.
- Screening for miljøvurdering er gennemført i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af aktuelle projekter (VVM).

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget kan:

- Vælge at vedtage forslag til ophævelse af lokalplan og fremlægge det i offentlig høring i minimum 8 uger.
- Vælge at komme med ændringer til forslag til ophævelse af lokalplan, som kan indarbejdes af forvaltningen, hvorefter forslaget sendes i høring. Alternativt kan forslag til ophævelse af lokalplan med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen.
- Vælge ikke at vedtage forslag til ophævelse af lokalplan til offentliggørelse.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Ophævelse af lokalplan inkl. kortbilag

Punkt 5: Valg af Center for Civilsamfunds fokuserede indsats i By- og Kulturforvaltningen 2018

00.01.00-A00-124-18

Resume

By- og Kulturudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget, Børn- og Ungeudvalget og Ældre- og Handicapudvalget skal årligt drøfte og beslutte en fokuseret indsats inden for civilsamfundsområdet.

Civilsamfundet er politisk defineret via Civilsamfundsstrategien. Civilsamfundsstrategien blev vedtaget af byrådet i 2015. Strategien er rammen om, at Odense Kommune ser frivillighed, aktivt medborgerskab og stærke fællesskaber i byens lokalområder som vigtige svar i arbejdet mod ny velfærd. Center for Civilsamfund understøtter arbejdet med strategien.

En fokuseret indsats er et projekt, der skal understøtte løsningen af forvaltningens udfordringer og/eller uforløste potentialer i samspillet med civilsamfundet. I projektperioden understøtter Center for Civilsamfund de enkelte forvaltningers arbejde med at skabe øget samspil med civilsamfundet.

By- og Kulturforvaltningens fokuserede indsats i 2017 var Åbne Bygninger op for civilsamfundet. Næste runde af fokuserede indsatser vil starte op 1/5 2018 og løbe frem til 1/6 2019.

By- og Kulturudvalget skal beslutte, hvilken af følgende tre projektforslag, som skal være forvaltningens næste fokuserede indsats:

1. Danmarks Grønneste Storby
2. Ren by
3. Mobilitet for alle

Effekt

Den fokuserede indsats forventes at have positiv effekt på flere af følgende Odensemål afhængigt af, hvilket projekt udvalget vælger:

Projekt 1 – Danmarks Grønneste Storby

Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber

Ved at inddrage civilsamfundet i udformningen og udførelsen af handleplanen Danmarks Grønneste Storby inviterer Odense Kommune til samspil og muliggør, at civilsamfundet kan realisere sit potentiale. Samtidig vil borgerne opleve Odense som en inkluderende by og få mulighed for at skabe fællesskaber, der søsætter grønne initiativer i byen.

Flere indbyggere i Odense

Danmarks Grønneste Storby er direkte nævnt i effektblomsten som understøttende til effektmålet om at få flere indbyggere i Odense, da en grøn indsats kan være med til at gøre Odense til en attraktiv storby at flytte til og bo i.

Flere borgere er sunde og trives

Ved at gøre Odense til en grønnere by, understøtter projektet naturen som det bæredygtige livsgrundlag i Odense. Samtidig kan indsatsen være med til at gøre Odense til en attraktiv storby, hvor borgerne trives og får lyst til at opholde sig.

Projekt 2 – Ren by

Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber

Ved at inddrage civilsamfundet i kampagnen, hvor de får indflydelse på både udformningen og udførelsen, inviterer Odense Kommune til samspil og muliggør, at civilsamfundet kan realisere sit potentiale. Samtidig vil aktørerne opleve Odense som en inkluderende by og få mulighed for at skabe fællesskaber, der alle arbejder mod samme mål – et renere Odense.

Flere borgere er sunde og trives

I arbejdet med at gøre Odense til en renere by med en begrænset mængde af henkastet affald, understøtter projektet samtidig naturen som det bæredygtige livsgrundlag i Odense. Samtidig kan indsatsen være med til at gøre Odense mere attraktiv, hvor borgerne trives og har lyst til at opholde sig.

Flere indbyggere i Odense

En affaldsindsats vil kunne være med til at gøre Odense til en mere attraktiv by at flytte til og bo i, da henkastet affald skæmmer byens udtryk både i de grønne områder og i gaderne.

Projekt 3 – Mobilitet for alle

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Indsatsen vil bevirke, at borgere med fysiske og psykiske mén får en øget mobilitet og tilgængelighed.

Flere borgere er sunde og trives

Vejledningen og læringen om at benytte andre transportmidler end taxa kan bevirke, at borgere med fysiske og psykiske mén tager et sundere transportvalg, f.eks. cyklen, og derigennem opnår bedre sundhed og trivsel.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget vælger ét af følgende projekter som fokuseret indsats i 2018:

1. Danmarks Grønneste Storby

2. Ren by

3. Mobilitet for alle

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen med den tilføjelse, at der vælges to projekter, projekt 1 og 2 i kombination, som fokuserede indsatser i 2018 (Danmarks grønneste storby med fokus på ren by).

Sagsfremstilling

Center for Civilsamfunds opgave

I 2013 blev Center for Civilsamfund oprettet for at skabe synergi og sikre høj koordinering mellem forvaltninger, fagområder og samspillet mellem forskellige frivillighedsområder og aktører i civilsamfundet. Center for Civilsamfund har overordnet følgende opgaver:

- At være én indgang for civilsamfundet med placering i Borgernes Hus.
- Aktivt at samarbejde med civilsamfundets aktører.
- Understøttelse af forvaltningernes arbejde med civilsamfundet.
- Systematisk vidensopsamling.

Opgaverne skal specifikt understøtte Civilsamfundsstrategien – ”Fælles om Odense” (2014), der skal gøre det nemt at være frivillig og fastholde og styrke initiativ og lyst til at tage ansvar for og deltage aktivt i fællesskaber samt byrådets otte effektmål. [Læs Civilsamfundsstrategien her.](#)

Centret er forankret i By- og Kulturforvaltningen, men arbejdet går på tværs af fagforvaltningerne. Ud over centerets tre faste medarbejdere, bidrager By- og Kulturforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen med arbejdskraft.

På byrådsmødet den 11/11 2015 blev det besluttet, at det tværgående arbejde med civilsamfundsopgaverne skal fokuseres, således at arbejdet tænkes sammen med forvaltningernes kerneopgaver og bidrager i løsningen heraf, samt rykker tættere på det enkelte udvalg. Økonomiudvalget blev den 30/8 2017 forelagt en evaluering af Center for Civilsamfunds samlede opgaveløsning, som blev besluttet videreført.

I forlængelse af Civilsamfundsstrategien og byrådets beslutning i 2015 om en organisering af det tværgående arbejde på civilsamfundsområdet blev det besluttet, at fagudvalgene årligt skal drøfte og beslutte en fokuseret indsats hver.

Hvad er en fokuseret indsats?

En fokuseret indsats er et projekt, der skal understøtte løsningen af udfordringer og/eller uforløste potentialer i samspillet med civilsamfundet. I projektperioden understøtter Center for Civilsamfund de enkelte forvaltningers arbejde med at skabe et øget samspil med civilsamfundet i forbindelse med løsningen af forvaltningens kerneopgave. Formålet med den fokuserede indsats er således at klæde forvaltningens medarbejdere på i forhold til det konkrete projekt, så disse kan indgå i et kvalificeret samarbejde med civilsamfundet, der er meningsgivende for alle parter.

Hver forvaltning fremlægger et oplæg indeholdende tre forskellige indsatser i eget fagudvalg, og anmoder samtidigt udvalget om at udpege ét af de tre projekter, som der efterfølgende skal sættes særligt fokus på i det kommende år. I

september 2016 blev de første fire fokuserede indsats udvalgt, og den første runde med fokuserede indsats blev afviklet i perioden fra 1/12 2016 til 1/2 2018. Næste runde vil starte op 1/5 2018 og løbe frem til 1/6 2019.

Den tidligere fokuserede indsats i By- og Kulturforvaltningen: Åbne bygninger op for civilsamfundet

Den 30/8 2016 valgte By- og Kulturudvalget indsatsen Åbne bygninger op for civilsamfundet som den fokuserede indsats i By- og Kulturforvaltningen, hvilket blev udført fra 1/11 2017 til 1/2 2018. Indsatsen blev afsluttet og evalueret på et styregruppemøde den 30/1 2018.

Formålet med den fokuserede indsats var at gøre det nemmere for civilsamfundet på tværs af forskellige frivillighedsområder at få overblik over og adgang til lokaler i Odense Kommunes bygninger på tidspunkter, hvor de alligevel stod tomme. Indsatsen har primært undersøgt de interne udfordringer og potentialer, der er for at åbne kommunale bygninger op for civilsamfundet.

Resultaterne af den tidligere fokuserede indsats er:

- Indsatsen har vist, at der er behov for tæt og løbende dialog mellem de kommunale medarbejdere på tværs af forvaltningerne, der behandler sager om udlån af lokaler til civilsamfundet.
- Der vil fortsat hentes viden ind fra den eksisterende prototype i Odense Kultur og Idrætshus, samt Borgernes Hus, for at få kontekstbestemt praksiserfaring med civilsamfundets lokalebehov.
- Det er afgørende at understøtte det lokalfunderede civilsamfund og dets ressourcer. Det vil derfor være relevant at indføre udvidet åbningstid på lokalbibliotekerne, f.eks. i Dalum og Tarup. Jf. anlægsønske fra Odense Bibliotek om gule timer på lokalbibliotekerne i 2017.
- For at kunne orientere udvalget om civilsamfundets lokalebehov, skal der indhentes mere viden. Det kan f.eks. gøres i forskningssamarbejdet Center for Civilsamfundet har med Syddansk Universitet.

Erfaringerne, der er indhentet i forbindelse med den første fokuserede indsats, bliver videreført til næste fase af projekt Vores Bygninger.

By- og Kulturforvaltningens tre forslag til den fokuserede indsats

By- og Kulturforvaltningen har i år indsamlet 10 relevante projektforslag, hvoraf forvaltningen har udvalgt de 3 projekter, vi anbefaler. Beskrivelsen af de øvrige 7 projekter kan findes i bilag 1. Forvaltningen har i udvælgelsen lagt vægt på, at projekterne understøtter forvaltningens kerneopgave, inddrager civilsamfundet i løsningen, og har et godt og konkret output for både civilsamfund og forvaltning.

Forvaltningen anbefaler, at udvalget vælger én af følgende indsats:

Projekt 1: Danmarks Grønneste Storby

By og Kulturforvaltningen er i samarbejde med Borgmesterforvaltningen i gang med at udforme handleplanen ”Danmarks Grønneste Storby”, der skal sikre, at det grønne område tænkes ind i Odenses transformation. Det grønne er et af Odenses styrkepositioner. Flere foreninger og frivillige aktører har allerede vist stor interesse for handleplanen og har gode ideer til, hvordan civilsamfundet kan bidrage til planen - så vi sammen gør Odense grønnere.

En fokuseret indsats kan medvirke til at imødekomme civilsamfundets konkrete idéer og ønsker til arbejdet med at udvikle Odense til en grønnere by, f.eks. ved at afholde sparringsmøder med relevante aktører. Center for Civilsamfund

vil kunne opkvalificere projektlederen i arbejdet med at inddrage relevante foreninger og frivillige aktører i planlægningsarbejdet.

Samtidig vil Center for Civilsamfund kunne hjælpe med at aktivere civilsamfundet, så foreningerne og de frivillige aktører også inddrages aktivt i udførelsen af handleplanens initiativer – så Odense Kommune og civilsamfund sammen gør Odense til en grønnere storby.

Outputtet for civilsamfundet ville være at få indflydelse på kommunens planer og mulighed for selv at være med til at søsætte grønne initiativer i byen. Samtidig ville outputtet for forvaltningen være sparring til planlægningen og konkret hjælp fra civilsamfundet til at realisere initiativer i handleplanen.

Projekt 2: Ren by

Odense oplever flere steder udfordringer med henkastet affald på offentlige og halvoffentlige områder, der skæmmer grønne områder og veje, og koster mange ressourcer at rydde op. Derfor har By- og Kulturforvaltningen iværksat et forprojekt med fokus på adfærd i samarbejde med civilsamfundet, der har til formål at finde virkemidler til at ændre adfærden hos byens beboere og brugere, så de benytter affaldsspandene, og dermed sikrer et renere Odense. Prøve-kampagnen er målrettet fem steder i byen, hvor problemet er særlig stort; Munke Mose, Kongens Have, Vollsmose, Havnen og Skibhusvej.

En fokuseret indsats vil kunne medvirke til sætte fokus på affaldsproblemet i Odense, inddrage civilsamfundet i løsningen og forhåbentligt begrænse udgifterne til affaldsområdet. Center for Civilsamfund vil kunne understøtte projektlederen i arbejdet med at aktivere frivillige ildsjæle, foreninger, skoler og erhvervsdrivende, så man sikrer en bred indsats i de fem lokalområder, samt opkvalificere medarbejderen i forhold til at interagere med civilsamfundet jævnt ovenfor, det vil sige intern læring. De eksterne aktører vil både kunne inddrages i arbejdet med at sætte nye og lokale initiativer i gang og i sparringen omkring f.eks. udformning og flytning af skraldespande.

Projektets output for civilsamfundet vil være indflydelse på indsatsen omkring det stigende problem med henkastet affald i byen – både i forhold til de kommunale løsninger og i forhold til selv at være med til at søsætte initiativer, der hjælper i ens eget lokalområde. Samtidig vil outputtet for forvaltningen være sparring til udvikling af affaldsindsatsen, hjælp til at realisere frivillige initiativer, et pænere bybillede samt forhåbentlig mulighed for at spare ressourcer. Den fælles indsats skal sikre bredde i løsningen af affaldsproblematikken og et godt samarbejde på tværs af Odense Kommune og civilsamfund.

Projekt 3: Mobilitet for alle

Et stort antal borgere med fysiske og psykiske mén transporteres i dag rundt i taxaer. Projektet ”Mobilitet for alle” har til formål at lære nogle af disse borgere mere selvhjulpne måder at komme rundt i byen på, så de f.eks. bliver i stand til at tage en bybus eller cykle. Projektet inddrager målgrupper omkring de udsatte borgere, bl.a. forældre, pædagoger og lærere, og klæder dem på til at vejlede og informere de udsatte borgere om andre transportvalg.

En fokuseret indsats kan medvirke til, at de udsatte borgere får en større mobilitet og forhåbentligt begrænse udgifterne til taxaer. Center for Civilsamfund vil kunne opkvalificere projektlederen i arbejdet med at formidle de alternative transportmuligheder til både professionelle og frivillige omkring de udsatte borgere, så de bliver klædt på til at vejlede og lære de udsatte borgere, hvordan man f.eks. cykler, tager en bus eller kører på el-scooter.

Projektets output for civilsamfundet vil være større mobilitet for borgere med fysiske og psykiske mén, og dermed også større frihed til at komme rundt på egen hånd, der kan give øget livskvalitet. Samtidig vil outputtet for forvaltningen

forhåbentlig være en mulighed for at spare ressourcer.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1. De 7 øvrige projekter i By- og Kulturforvaltningen

Punkt 6: Nedlæggelse af offentlige p-pladser i Dannebrogsgade

13.05.16-G01-36-17

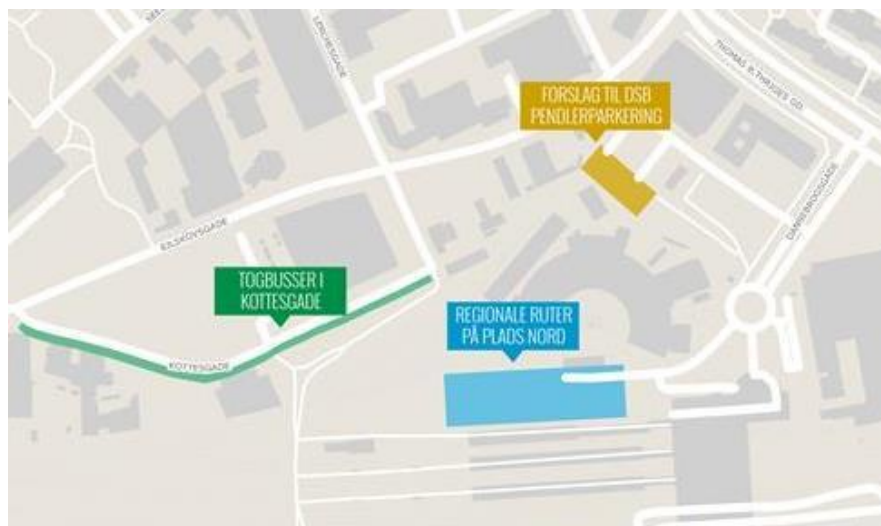
Resume

Ved køreplansskiftet den 14/1 2018 er der flyttet flere regionale ruter til Plads Nord. DSB har hidtil haft pendlerparkering for deres kunder på Plads Nord, men dette er der ikke plads til længere.

I denne sag indstilles, at 30 af de 74 offentlige p-pladser i Dannebrogsgade nedlægges som offentlige p-pladser, og overgår til DSB's pendlerparkering.

Pendlerparkering er et tilbud fra DSB til deres kunder, hvor kunder, der har købt billet, kan få gratis parkering. Pladserne fordeles efter først-til-mølle-princippet.

For at tilgodese passagerer på de regionale ruter, har By- og Kulturforvaltningen i samarbejde med DSB desuden aftalt, at togbusser (nødbusser) fremover køres fra Kottesgade. Derved skal de regionale busser ikke flyttes væk fra pladsen, når der er togbuskørsel. Dermed får de daglige brugere af de regionale ruter fortsat mulighed for at køre helt til Odense Banegård Center, når der er togbuskørsel.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at en del af parkeringsarealet i Dannebrogsgade nedlægges som offentlig vej/parkering.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Ved køreplansskiftet den 14/1 2018 er der flyttet flere regionale ruter til Plads Nord således, at der både holder busser langs Svendborgbanen samt langs Jernbanemuseets hegn. Til foråret etableres en egentlig perron langs Jernbanemuseets hegn, der sikrer gode og trygge skifteforhold for passagererne på de regionale ruter.

Plads Nord er ejet af DSB. Der ligger en tinglyst servitut på arealet, hvorefter Odense Kommune, eller den der måtte drive regional bustrafik (nu FynBus), har ret til at leje arealet til regionalbusdrift på markedsvilkår, herunder mod betaling af markedsleje.

DSB har hidtil brugt Plads Nord til togbusser, der sættes ind, når togdriften over Fyn af den ene eller anden grund er midlertidigt ude af drift, samt pendlerparkering forbeholdt DSB kunder.

Odense Kommune og DSB har en fælles interesse i, at der samlet set sker en tilfredsstillende afvikling af den kollektive trafik ved Odense Banegård Center.

Derfor har By- og Kulturforvaltningen og DSB i fællesskab lavet et løsningsforslag, der sikrer en tilfredsstillende afvikling af de regionale ruter fra Plads Nord samt togbusser og pendlerparkeringen ved Odense Banegård Center.

DSB Pendlerparkering

DSB har hidtil haft 42 parkeringspladser for pendlere på Plads Nord. Det er der ikke plads til, når der også holder busser på pladsen langs Svendborgbanen samt Jernbanemuseets hegn.

By- og Kulturforvaltningen har udpeget en del af den offentlige parkeringsplads ved Dannebrogsgade til areal, der kan overgå til DSB's pendlerparkering. Det udpegede areal omfatter 30 parkeringspladser, som i dag er gratis og uden tidsbegrænsning. En forudsætning for at benytte pladserne til DSB's pendlerparkering er, at arealet nedlægges som offentlig vej/parkering. Parkeringsarealet er vist på kortudsnit herunder.

For at indgå frivillig/mindelig aftale med Odense Kommune om indretning af Plads Nord til regionalbusser, var det et ufravigeligt krav fra DSB's side, at der blev anvist erstatningspladser for de nedlagte pendlerparkeringspladser på Plads Nord.

I alt er der i området ved Dannebrogsgade 74 parkeringspladser, hvoraf 2 er handicapparkeringspladser, og 14 har en tidsbegrænsning på 2 timer.

I forbindelse med projekt om erstatningsparkering nær letbanestrækningen etableres nye parkeringspladser i Thomas B. Thriges Gade.

Afvikling af togbusser fra Kottesgade

I de tilfælde, hvor kørslen med tog til og fra Odense er afbrudt, indsætter DSB togbusser, der kører mellem stationerne. Det er typisk i tilfælde af sporarbejde eller personpåkørsel.

Togbusser har hidtil været afviklet fra Plads Nord. Den nuværende aftale medfører, at de regionale ruter ikke kan benytte pladsen under togbuskørsel, når der er behov for mange erstatningsbusser (f.eks. på strækningen Odense-Nyborg).

For at sikre afviklingen af den regionale trafik, når der er togbuskørsel, har forvaltningen i samarbejde med DSB derfor aftalt, at togbuskørsel fremover foregår fra Kottesgade. Togpassagererne vil fra perronerne have adgang til togbusserne i Kottesgade via Byens Bro.

Placering af togbusholdepladser i gaden er drøftet med VUC.

Som led i Kvarterplan by-havn er der afsat midler til etablering af en plads ved Byens Bro i Kottesgade. Erfaringerne fra togbuskørsel, som gaden er indrettet i dag, medtages i dette projekt.

Økonomi

Udgifter forbundet med denne aftale afholdes over budget afsat til etablering af perron på Plads Nord i forbindelse med Budgetforlig 2018.

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 7: Letbane - ensretning af Middelfartvej mellem Stadionvej og Christmas Møllers Vej

05.00.00-P00-14-17

Resume

By- og Kulturudvalget har på møde den 10/1 2017 besluttet, at Odense Letbanes ønske om at ensrette Middelfartvej på strækningen mellem Stadionvej og Grønløkkevej i ca. et år, ikke kan imødekommes.

Odense Letbane har adspurgt om muligheden for at ensrette Middelfartvej mod øst mellem Stadionvej og Christmas Møllers Vej i 3 måneder. Odense Letbane oplyser, at ensretning medfører, at anlægstiden på denne strækning kan afkortes 1-1,5 måned, samt at ensretningen af denne strækning vil give Odense Letbane en besparelse på ca. 2 mio. kr.

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at det er en mindre omkørsel med relativt begrænsende trafikale konsekvenser. Forvaltningen indstiller i denne sag derfor, at letbanens ønske om ensretning godkendes.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at Middelfartvej kan ensrettes i 3 måneder mellem Stadionvej og Christmas Møllers Vej.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen med den tilføjelse, at arbejdet tidligst kan starte fra omkring 1/12 2018 og sikrer sig, at man har færdiggjort ombygningen ved Richard Møller Nielsens Plads, så der er farbart i to spor i hver retning.

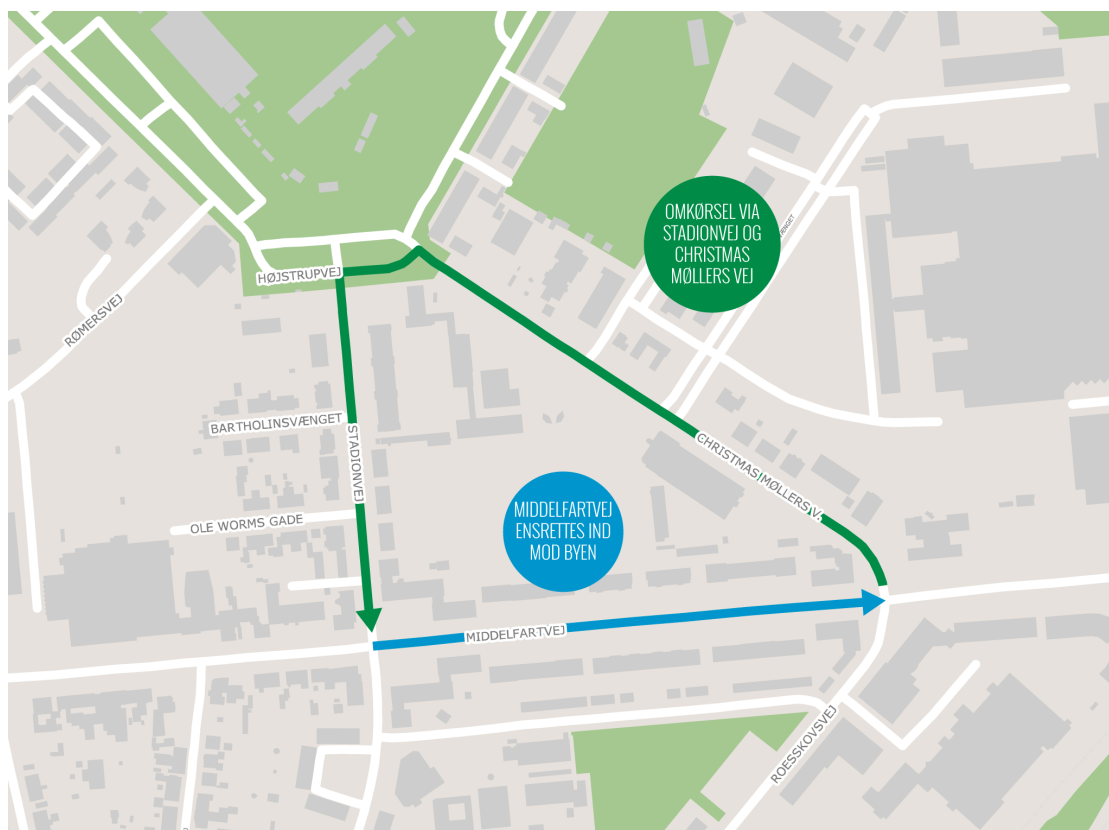
Sagsfremstilling

Odense Letbane ønsker at ensrette Middelfartvej i en periode på ca. 3 måneder i indadgående retning i efteråret 2018. Dette skyldes, at der på dette stykke bliver snævert, da der skal etableres en station. Det vil være svært at opretholde dobbeltrettet trafik samtidig med, at arbejdet med anlæggelsen af sporet og stationen foregår.

Andre steder på letbanestrækningen udnyttes cykelstien til vejareal under arbejdet, men det er ikke muligt her, da der står eksisterende træer mellem kørebanen og fremtidig cykelsti. Disse træer skal bevares.

Odense Letbane ønsker derfor, at ensrette mellem Stadionvej og Christmas Møllers Vej, mens der arbejdes på denne strækning. Ensretning gælder ikke fodgængere og cykler, der vil kunne køre på Middelfartvej i begge retninger.

Odense Letbane vurderer, at ensretningen vil give en besparelse på ca. 2 mio. kr., samt forkorte anlægsperioden på denne strækning med 1-1,5 måned.

Strækningen ensrettes imod centrum. Den udadgående trafik ledes på omkørsel ad Christmas Møllers Vej og Stadionvej.

Kurven fra midterlagt tracé på Middelfartvej til sidelagt tracé på Stadionvej betyder, at en ensretning under alle omstændigheder bliver nødvendig i en kortere periode, når svinget Middelfartvej-Stadionvej skal anlægges. Uanset udvalgets beslutning i denne sag kan en kortere ensretning, derfor ikke undgås.

Trafikale konsekvenser

By- og Kulturforvaltningen har vurderet de trafikale konsekvenser af arbejdet. Forvaltningens vurderinger fremgår nedenfor.

Konsekvenser for biltrafik

Da strækningen på Middelfartvej ensrettes ind mod byen, vil trafikken ud af byen skulle foretage højresving ind ad Christmas Møllers Vej. Da denne trafikstrøm vil blive meget større end i dag, er der behov for, at der opsættes et separat cyklistsignal for de ligeudkørende cyklister på Middelfartvej, så de højresvingende ad Christmas Møllers Vej har frit flow. Forvaltningen vurderer desuden, at der bliver behov for et midlertidigt signal ved Christmas Møllers Vej/Stadionvej, da det ellers kan være svært at få afviklet den venstresvingende trafik.

Disse midlertidige ændringer vil påvirke afviklingen på Stadionvej og Højstrupvej, og i spidsbelastningen vil der opstå længere køer end i dag. Når der er aktiviteter i Idrætsparken, vil det naturligt kunne mærkes, at der ledes ekstra trafik op i et i forvejen presset trafiksystem.

Konsekvenser for kollektiv trafik

Ensretningen vil påvirke både by- og regionale ruter. FynBus vurderer, at en omkørsel ad Christmas Møllers Vej og Stadionvej vil koste ca. 100.000 kr. for bybusserne samt ca. 50.000 for de regionale ruter, som følge af ekstra køretid i de 3 måneder. Byrådet afsatte på møde i september 2017 2,5 mio. kr. til trafikinformation og uforudsete udgifter for den kollektive trafik. Merudgiften for bybuskørslen forventes at kunne rummes indenfor denne buffer.

Denne omkørsel medfører, at der køres udenom et meget benyttet stoppested. Der skal derfor oprettes et stoppested på omkørselsruten, hvilket medfører, at der midlertidigt skal nedlægges ca. 8 parkeringspladser.

By- og Kulturforvaltningens samlede vurdering

Forvaltningen vurderer samlet set, at med de foreslåede midlertidige ændringer, forventes trafikken godt at kunne afvikles i de 3 måneder, hvor der er behov for en ensretning på Middelfartvej. Det vil dog især i spidsbelastningerne og ved aktiviteter i Idrætsparken, betyde længere køer og ventetider end området oplever i dag.

Økonomi

Den forventede merudgift på 100.000 kr. til kollektiv trafik afholdes af de af byrådet afsatte midler på møde i september 2017 på 2.500.000 kr. til trafikinformation og uforudsete udgifter for den kollektive trafik.

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning. Udgifterne til midlertidige signaler, skiltning og afmærkning betales af Odense Letbane.

Punkt 8: Det gør vi! 2018. Virksomhedsplan for Biblioteker og Borgerservice

21.00.00-G00-2-18

Resume

By- og Kulturforvaltningen fremlægger hermed virksomhedsplan for Odense Biblioteker og Borgerservice "Det gør vi" for 2018. Planen indeholder organisationens strategiske fokus og pejlemærker samt eksempler på aktiviteter inden for de enkelte pejlemærker.

Biblioteksområdet er under stadig forandring i retning af et frit og kvalitativt mødested for borgerne i forhold til en løbende integration mellem de digitale og fysiske tilbud. Odense Bibliotekerne er en del af afdelingen Fritid og Kultur, og indgår i det strategiske udviklingsarbejde, der sker på tværs i By- og Kulturforvaltningen.

Den altoverskyggende indsats i 2017 var at realisere byrådsbeslutningen fra 2015 om etablering af et nyt hovedbibliotek, som en del af Borgernes Hus i ombyggede og udvidede rammer på den nuværende placering ved Odense Banegård Center.

Et andet stort infrastrukturelt projekt var implementering af helt nyt nationalt bibliotekssystem, der omfatter både folkebiblioteker og folkeskolernes pædagogiske læringscentre. Begge projekter har været omfattende. Og fokus i 2018 vil fortsat være på en hel implementering af de to projekter.

De nyetablerede rammer, der nu rummer Hovedbibliotek, Borgerservice/borgerrådgivning, Center for Civilsamfund og Odense Frivilligcenter (ikke kommunal), skal udvikles og færdiggøres, så de fremstår optimale for borgere og brugere i samspil med institutionerne og deres medarbejdere.

Bibliotekets strategi fra 2016 opdaterede og øgede bibliotekets profil og fokus på en endnu højere grad af et borger- og brugerorienteret sted med ressourcer, der bidrager til og understøtter folks "livsprojekter". Denne strategi understøttes yderligere af tilkomsten af Center for Civilsamfund, Borgerservice og den fysiske tilstedeværelse af Frivilligcenter Odense med bl.a. et stærkt fokus på frivillige og foreninger. Med etablering af dette i regi af Borgernes Hus er grundlaget for institutionernes bidrag til Odenses transformation til dansk storby styrket.

Virksomhedsplanen skal danne grundlag for en konstruktiv politisk dialog om den fremtidige udvikling af virksomheden for bibliotekerne og borgerservice i Odense Kommune. Formålet med virksomhedsplanen er udover at beskrive de overordnede mål, vision og mission samt kerneopgaven for Odense Biblioteker og Borgerservice for By- og Kulturudvalget og for borgerne - at sikre et samlet overblik, retning og styring for organisationen og medarbejderne.

Odense Bibliotekerne fungerer endvidere som Centralbibliotek for region Fyn (minus Middelfart) udpeget af Kulturministeren for perioden 2016-2019. Denne aktivitet er beskrevet og styres via en særlig rammeaftale, der varetages direkte med Slots- og Kulturstyrelsen via årlige handleplaner. Det lovmæssige grundlag er uændret.

Effekt

Flere kommer i uddannelse og job

Der er dokumentation for, at personer, der har været flittige biblioteksbrugere, får bedre uddannelser - og dermed forbedrer deres egen jobsituation.

Flere borgere er sunde og trives

Biblioteks aktiviteter - både dem der omfatter kulturel aktivitet og læring og arbejder med frivillighed - understøtter folks (mentale) trivsel og sundhed.

Børn lærer mere og er mere kompetente

Biblioteket tilbyder en række direkte og indirekte læringsorienterede og målrettede læseaktiviteter samt aktiviteter, der omfatter adgang til digitale tjenester og bøger, der understøtter børns kompetencer. Disse aktiviteter tilbydes både børnene selv og i samarbejde med skoler, pædagogiske institutioner og f.eks. læsekonsulenter.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Bibliotekets virksomhed og aktiviteter opererer i stigende omfang med direkte involvering af brugerne selv, både i forbindelse med tilrettelæggelse og afvikling af arrangementer og aktiviteter. Også frivillige inddrages i stigende omfang.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender virksomhedsplanen for Odense Biblioteker og Borgerservice 2018.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Det gør vi 2018_web_08032018.pdf

Punkt 9: Administrationsgrundlag for fældning og beskæring af træer og buske på kommunale arealer i Odense Kommune

04.01.11-G01-5-18

Resume

Odense Kommune er en grøn kommune med mange grønne områder, som odenseanerne bruger flittigt til leg og ophold. Både i parker, i de grønne områder langs vores veje og i bybilledet er der også mange træer.

Træer er generelt meget påskønnet, men forvaltningen oplever ofte konflikter mellem individuelle interesser og almene interesser, når det kommer til træer på kommunale arealer. Forvaltningen står til tider i dilemmaet mellem, at skulle tage hensyn til den enkelte borgers udfordringer med træer der skygger og hensynet til resten af byens borgere, der bruger og påskønner de grønne områder med træerne. Træerne skygger måske hos den enkelte, men de udgør ligeledes rammerne for de grønne områder og deres indhold af naturtyper og dyreliv. Endelig har Odense Kommune en miljøpolitik, der tilstræber mere natur, biodiversitet, rekreative muligheder og forebyggelse af klimapåvirkninger og en planstrategi, der tilstræber et mere grønt Odense.

I dag vurderer forvaltningen alle borgernes anmodninger om fældning eller beskæring af træer ud fra en faglig helhedsvurdering. Men på baggrund af flere sager, hvor borgere klager over træer, der skygger, er der behov for et politisk godkendt administrationsgrundlag, som forvaltningen skal handle efter fremover. Formålet med administrationsgrundlaget for fældning og beskæring af træer og buske er at sikre borgerne en ensartet og helhedsorienteret sagsbehandling af deres henvendelse, der vedrører ønsker om beskæring eller fældning af træer og buske på Odense Kommunes arealer.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Odense skal være Danmarks grønneste storby og dermed en attraktiv kommune at bo i. Større træer i grønne områder og byrummet har en væsentlig betydning for, om byen opleves som grøn og attraktiv.

Flere borgere er sunde og trives

Attraktive grønne områder er et vigtigt grundlag for både motion og rekreative aktiviteter.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender forslag til nyt administrationsgrundlag for fældning og beskæring af træer og buske på kommunale arealer i Odense Kommune.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Baggrund

By- og Kulturforvaltningen har opgaven med at vedligeholde Odenses mange grønne områder og skove – herunder også træerne. Træerne i byen bliver generelt påskønnet af størstedelen af byens borgere, men til tider står forvaltningen i et dilemma mellem den enkelte og de mange, når det kommer til anmodninger om fældninger eller beskæringer.

Hidtil har forvaltningen hver gang taget en faglig helhedsvurdering i forhold til hver enkelt sag. På grund af mange henvendelser om træer i Odenses grønne områder er der nu behov for et politisk vedtaget grundlag, som forvaltningen kan administrere efter.

For at belyse dilemmaerne nærmere tages der udgangspunkt i et repræsentativt grønt område, Munkedammen, i den sydøstlige del af Odense. Over årene har et antal naboer til Munkedammen kontaktet By- og Kulturforvaltningen vedrørende træerne i det grønne område. Senest har en haveforening rettet henvendelse med ønske om fældning eller kraftig beskæring af træerne, fordi de oplever skyggegener fra de træer, der omgiver det grønne område ved Munkedammen.

Figur 1 Oversigt over Munkedammen

Mange børnehuse (rød prik) og to kommuneskoler (sort prik) har Munkedammen som nærmeste grønne område.

Sagens dilemmaer

Generelt opleves træer som noget positivt, og en grøn by påskønnes generelt af indbyggerne. Træer har stor herlighedsværdi, klimabeskyttende effekt og central rolle for menneskers og dyrs trivsel. Derfor er der i udgangspunktet også bred enighed om, at vi skal passe på træerne, og at de har deres berettigelse i bybilledet. Uenigheden starter, når der skal tages stilling til, hvorvidt konkrete træer skal bevares eller fældes.

By- og Kulturforvaltningen tilstræber en helhedsorienteret og bæredygtig tilgang til borgernes ønsker og forventninger til det gode liv i Odense og ikke mindst rammerne herfor. Men der opstår ofte dilemmaer, hvor der skal navigeres i modstridende synspunkter og interessekonflikter. I det følgende opridses de vigtigste interesser og forhold, som forvaltningen sagsbehandler ud fra i sager vedrørende skyggegener og lignende som i eksemplet med Munkedammen.

Naboerne

Flere grundejere ønsker, at træerne skal fældes eller beskæres kraftigt, så de får mere sollys på deres ejendomme. Ønsket er imidlertid ofte kendetegnet ved, at det begrænser sig til de skyggegivende træer og buske, som vokser netop ud for deres egen private ejendom. Det grønne områdes øvrige træer er derimod ofte værdsatte og betragtes som værdiskabende elementer, der gør ejendommen til et attraktivt sted at være og bo. Da andre naboer ofte har et tilsvarende ønske – blot omhandlende træerne ud for netop deres ejendom – opstår et dilemma.

Der har været en henvendelse fra haveforeningen Rødegårdsløkken, som støder op mod det grønne område Munkedammen. Foreningen oplever, at der ikke kan dyrkes grøntsager på dele af kolonihaveforeningens område som følge af skyggegener. På en besigtigelse i foreningen den 9/11 2017 blev repræsentanter af kolonihaveforeningen tilbudt foretræde for By- og Kulturudvalget i forbindelse med behandling af udvalgsagen.

Brugerne af det grønne områder i Munkedammen

De grønne områder i Munkedammen anvendes til hundeluftning, motion og leg eller som et pauserum fra byens hektiske liv, hvor man kan nyde naturens ro. Derudover bruges de grønne områder til at gå eller cykle igennem som alternativ rute til vejnettet. Uanset på hvilken måde de grønne områder bruges, så udgør træerne rammerne for oplevelsen.

By- og Kulturforvaltningen lavede en minispørgeundersøgelse i februar 2018, som 102 brugere af det grønne område svarede på. Brugerne fordelte sig stort set ligeligt mellem naboer (47 %) og besøgende (53 %), men fælles for dem var, at de store træer i Munkedammen i meget høj (54 %) eller høj grad (44 %) bidrog til deres naturoplevelse. Det var for de fleste også meget vigtigt, eller vigtigt, at træerne skærmer for udkig til/fra naboer, fordi det grønne område ”føles privat”, og træerne ”skærmer for larm”. 98 % mener, at det er vigtigt eller meget vigtigt, at Odense Kommune bevarer de store og gamle træer i Munkedammen, fordi ”det er et fristed i byen”. En svarede, at vedkommende ”ikke ville komme her så meget, hvis ikke træerne var her. Så ville det bare være endnu et byområde uden fred og ro.” En anden påpegede, at ”træerne gør området rart at være i”.

Brugerundersøgelsen er vedlagt som bilag 1.

Lovgivning

I princippet er der ingen lovmæssig grænse for, hvor høje træerne må blive, så længe de ikke medfører væsentlige ulemper for naboerne. De væsentlige ulemper beror på en konkret vurdering af, hvad naboerne må kunne forvente ud fra områdets karakter og ejendommens beliggenhed. Overstiger ulempen, hvad der efter forholdene er rimeligt, skal ulempen normalt reduceres til et acceptabelt niveau.

De naboretlige regler beskytter ikke en grundejer mod enhver ulempe. Det kræver meget betydelige skyggegener på terrasser og andre opholdsarealer, før tålegrænsen er overskreden. Igen beror det på en samlet vurdering i forhold til, hvad man som nabo kan forvente i forhold til områdets karakter og ejendommens beliggenhed.

Betydelige skyggegener er skygge på terrasser og opholdsarealer fra midt på dagen og resten af dagen. De resterende arealer i haven vil kræve en samlet vurdering af generne, før der kan vurderes om tålegrænsen er overskreden.

Tålegrænsen er normalt overskredet, når ulemperne er en følge af, at naboens træer vedvarende overskrider ejendomsskel.

Eksempel på ulemper fra træer som er blevet minimeret

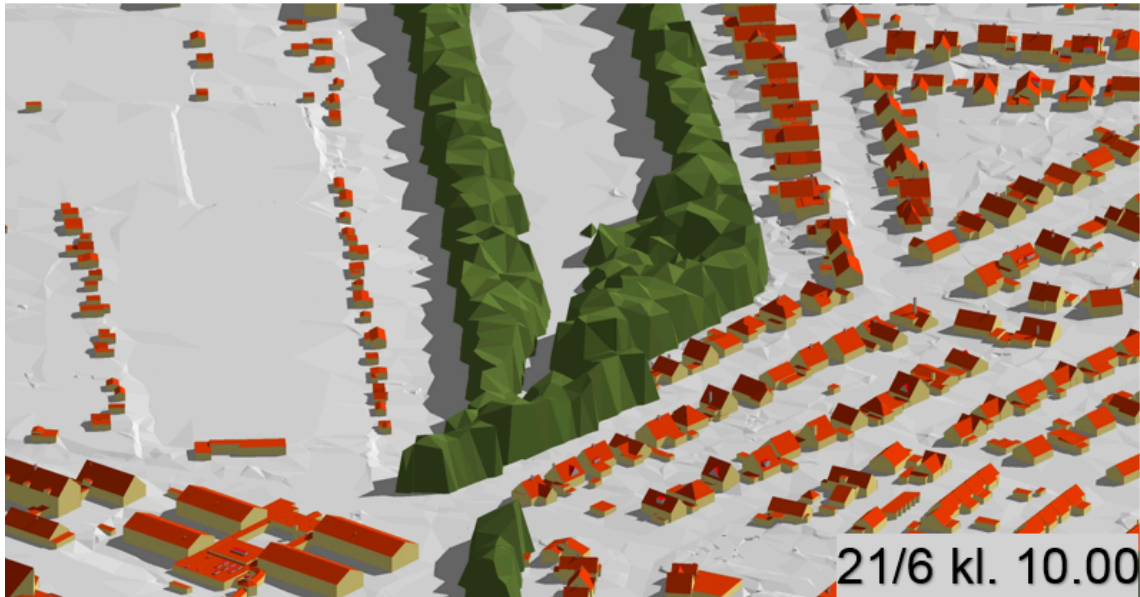
En borger, der bor op til åstien, har en kommunal beplantning i sin baghave, som primært består af større træer. Henvendelsen går på, at især to træer er meget dominerende, og grene fra især det ene træ vokser en del ind over skel. Ved tilsyn kan man se, at det handler om et egetræ og et kirsebærtræ. Der vurderes, at man kan minimere generne ved at fælde kirsebærtræet og beskære en gren på egetræet - en løsning som borgeren må stille sig tilfreds med.

Eksempel på juridiske restriktioner

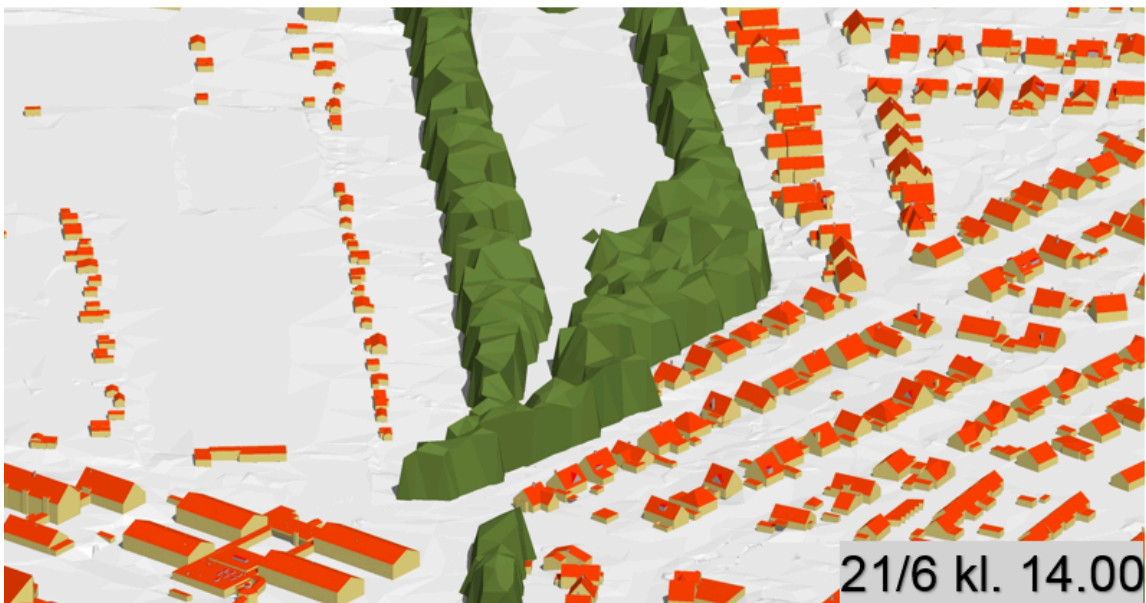
Enkelte steder kan der modsat være juridiske restriktioner mod rydning af bevoksningerne. Søer kan være klassificeret som en beskyttet naturtype, og hvis man skal ændre noget her vil det kræve dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Andre steder er beplantningen af skovlignende karakter, og kan derfor være underlagt fredskovslovens bestemmelser om, at der altid skal være skov.

Skyggediagrammer for udsnit af Munkedammen

For at give et billede af skyggegener i Munkedammen har vi fået lavet skyggediagrammer fra den midterste del af det grønne område. Se illustrationer herunder, som viser skygger en sommerdag henholdsvis kl. 10 og kl. 14. På billederne er der ikke betydelige skyggegener på opholdsarealerne forårsaget af Munkedammens træer.

Skyggediagram en sommerdag kl. 10. Udsnittet har haveforeningen til venstre for Munkedammen.

Skyggediagram en sommerdag kl. 14. Udsnittet har haveforeningen til venstre for Munkedammen.

Hensyn til natur og dyreliv

Naturen og dyrelivet har brug for træerne. Træerne er essentielle levesteder for både fugle, pattedyr, insekter, svampe, alger og mosser. Hvis man fjerner deres levesteder, må man forvente, at populationerne daler, og flere arter vil efter al sandsynlighed forsvinde.

Strategier, målsætninger og politikker

Forvaltningen arbejder efter en række politisk vedtaget strategier, målsætninger og politikker.

1. Planstrategien 2015 definerer, at Odense skal være Danmarks grønneste storby, og på denne baggrund er der ved at blive udarbejdet en handlingsplan, der skal sikre de grønne områders rolle i Odenses transformation fra stor by til dansk storby.
2. Strategi for bytræer tilstræber at fastholde antallet af bytræer og bevare flere gamle træer.
3. Miljøpolitikken sikrer bl.a.
  - Der skal være flere naturområder i Odense af høj kvalitet, og det skal være lettere at komme hen til dem.
  - De grønne friarealer i Odense skal have mange funktioner.
  - Borgeren i Odense skal gøre en væsentlig indsats for at passe på vores natur og sikre naturressourcerne for fremtidens borgere.
4. Endelig er der Countdown 2010, som er et nordisk samarbejde, som Odense Kommune har tilsluttet sig, hvor der er fokus på forøget beskyttelse af naturen og kulturlandskabet i Odense Kommune.

Praksis i andre kommuner

Forvaltningen har forhørt sig om, hvordan Aarhus, Randers og Aalborg kommuner forholder sig i tilsvarende sager. Alle tre kommuner har udarbejdet en træpolitik eller træfældningspolitik, som danner grundlag for, hvordan de behandler henvendelser fra borgere, der ønsker at få fældet eller beskåret træer på kommunal grund.

Alle politikker redegør for, at der ved anmodning om fældning eller beskæring af træer skal foretages en konkret faglig vurdering. Det gælder for både fritstående træer og for træer, der er en del af en beplantning.

Samtidig understreger politikkerne, at anmodninger om fældning eller beskæring af træer som udgangspunkt ikke imødekommes grundet skygge. Politikkerne ligger således i tråd med den linje, som Odense Kommune allerede og i fremtiden også ønsker at forvalte efter.

Figur 1 Oversigt over Munkedammen

Input fra Det Grønne Råd

Odense Kommune har i 2007 etableret Det Grønne Råd for at skabe et forum, der sikrer samarbejde og gensidig orientering mellem Odense Kommune og de foreninger og organisationer, der beskæftiger sig med beskyttelse og benyttelse af naturen.

Et udkast til udvalgssagen er blevet fremlagt for Det Grønne Råd, og deres samlede tilbagemelding er, at de støtter op omkring administrationsgrundlaget.

Noget af det, som Det Grønne Råd lagde vægt på, var, at det landskabelig udtryk giver værdi til parken og til brugernes oplevelse. De fremhævede også, at det grønne er et aktiv, som folk tilvælger, når de flytter til et område. Derfor bør man bevare de grønne områder i byen.

Derudover koblede de også sagen til Odense Kommunes vision om at være Danmarks grønneste storby. Der skal være plads til naturen og træerne – også når de skygger.

Indstillingen fra Det Grønne Råd vedhæftes som bilag 2.

Forslag til nyt Administrationsgrundlag for fældning og beskæring af træer og buske på kommunale arealer i Odense kommune

Odense Kommune foretager en konkret helhedsorienteret vurdering i den enkelte sag, hvor der klages over buske og træer, der skygger, kaster blade, frø eller lignende. Hvorvidt forespørgslen efterkommes, afvejes blandt andet i forhold til de øvrige borgeres interesser, naturhensyn og vedtagne politikker. Denne form for Administrationsgrundlag for fældning og beskæring af træer og buske på kommunale arealer i Odense Kommune sikrer borgerne en fair og ensartet behandling, hvor deres anmodning vurderes, samtidig med at retningslinjerne tilgodeser en bæredygtig drift af kommunens grønne arealer.

Forslaget til administrationsgrundlaget for fældning og beskæring af træer og buske er vedlagt som bilag 3.

Åkonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1 - Brugerundersøgelse i Munkedammen 2018

Bilag 2 - Udtalelser fra Det Grønne Råd

Bilag 3 - Administrationsgrundlag for fældning og beskæring af træer og buske på kommunale arealer i Odense Kommune

Punkt 10: Opsætning af banner på Odense Koncerthus

82.00.00-G01-182-18

Resume

By- og Kulturforvaltningen har modtaget ansøgning fra Odense Symfoniorkester om opsætning af banner på gavlen af Odense Koncerthus.

Banneret kræver dispensation fra lokalplan 19-201. By- og Kulturudvalget besluttede den 23/1 2018 i forhold til kompetencefordelingsplanen, at sager om dispensationer fra lokalplaner med principiel betydning for byens udtryk, eller som kræver byrådets særlige tilladelse eller lignende, skal forelægges udvalget.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at der gives dispensation fra lokalplan 19-201, afsnit 8.2, og dermed tilladelse til opsætning af banneret.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

By- og Kulturforvaltningen har modtaget ansøgning fra Odense Symfoniorkester om opsætning af banner på gavlen af Odense Koncerthus. Banneret vil alene indeholde information omkring Odense Symfoniorkesters Wagner-projekt, "Ringens".

Banneret og dets placering vil se ud som følger:

Odense Koncerthus er omfattet af lokalplan 19-201. Banneret kræver dispensation fra følgende bestemmelse:

Afsnit 8.2

”Skiltning og reklamering må kun finde sted med byrådets tilladelse i hvert enkelt tilfælde.”

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at bannerets placering og udseende er passende for området og bygningen.

Odense Koncerthus er desuden omfattet af Lokalplan 0-786 Skilte & Facader. Forvaltningen vurderer dog ikke, at det ønskede banner kræver dispensation fra bestemmelser heri, da der er tale om et midlertidigt banner med kulturelt indhold.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 11: Indretning af boliger på eksisterende flade tage - Holsedore 18

02.34.02-G01-2-18

Resume

By- og Kulturforvaltningen har af flere omgange modtaget ansøgning med forskellige projekter i forhold til opførelse af nye boliger, det vil sige ekstra etager på de eksisterende flade tage på Holsedore 18. Der er givet afslag på ansøgning i henholdsvis 2016 og 2017. Senest har By- og Kulturforvaltningen modtaget en ansøgning med et nyt projekt i sommeren 2017, som sidenhen er blevet tilpasset.

Der er modtaget en del indsigelser fra naboerne, idet ejendommen har en central og markant placering i Odense midtby ned mod Munke Mose.

Der skal træffes beslutning om, hvorvidt det nye projekt skal godkendes efter ansøgers ønsker, eller det nye projekt skal godkendes med en begrænsning af antallet af etager, eller der skal gives afslag til det nye projekt.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at der gives tilladelse til, at projektet gennemføres på baggrund af det seneste ansøgningsmateriale, dog hvor projektet begrænses til, at der alene opføres én ekstra etage på begge af de eksisterende flade tage.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Ejendommen Holsedore 18 er opført over tre perioder, og består af forskellige bygningsstilarter. En del af ejendommen er registreret som bevaringsværdig med en bevaringsværdi på 4 efter SAVE-metoden. Holsedore er desuden udpeget til Middelaldergade i Lokalplan 0-786 Skilte & Facader.

By- og Kulturforvaltningen har af flere omgange modtaget ansøgning med forskellige projekter i forhold til opførelse af nye boliger, det vil sige ekstra etager på de eksisterende flade tage på Holsedore 18. Der er givet afslag på ansøgning i henholdsvis 2016 og 2017, da projekterne efter forvaltningens vurdering virkede for voldsomme for de nærmeste beboere, samt under henvisning til det forhold at en del af ejendommen er bevaringsværdig. Disse sager blev afsluttet, og kan ses på www.odense.dk/byggesagsarkiv.

Senest har forvaltningen modtaget den nuværende ansøgning med et nyt projekt i sommeren 2017. Det nye projekt har været i høring 3 gange, da det nye projekt er blevet tilpasset løbende, som følge af indsigelser omkring indblik og skyggepåvirkning, som er indkommet i forbindelse med høringerne. Det nye projekt indeholder alene ønske om

henholdsvis 1 og 2 ekstra etager på de eksisterende flade tage. Se bilag (1-4 i bilagssamlingen). Hvorimod tidligere projekter indeholdt ønske om 3 etager. Se bilag (7 og 8 i bilagssamlingen). Det nye projekt indeholder desuden et uigennemsigtigt værn ved tagterrasser på 1,8 m. Elevatortårn er blevet fjernet, og tagterrasser er blevet flyttet 2,5 m fra naboskel.

By- og Kulturforvaltningen har vurderet, at byggeriet kan opføres uden lokalplan, da kommuneplanen har udlagt området til boligbyggeri i op til 4,5 etage og med mulighed for en ekstra etage. I kommuneplanen ligger ejendommen i område OBS3.

Ejendommen er omfattet af lokalplan 0-786 Skilte & Facader, hvoraf fremgår følgende aktuelle punkter for sagen:

”Afsnit 1.1.1 Lokalplanens formål er at sikre fortsat positiv udvikling af bymidten, så byen bliver mere attraktiv.

Afsnit 1.1.4 Lokalplanen skal sikre at facadeændringer på eksisterende bygninger sker i overensstemmelse med bygningens oprindelige arkitektur på tidspunktet for opførelse eller i harmoni med bygningens stilart.

Afsnit 3.1.1 Ved nybyggeri skal facaden udformes, så den harmonerer med nabohusene.

Afsnit 3.1.3 Ved ombygning eller renovering af en bygning må bygningsdetaljer såsom gesimser, pilastre og lign. ikke tildækkes eller fjernes.

Afsnit 3.1.4 Facadens vandrette opdeling skal tilpasses de gængse linier i gadebilledet.

Afsnit 4.4.1 Altaner, karnapper, kviste og lign. Skal respektere husets arkitektonisk stilart og tilpasses med hensyn til proportioner, detaljer og materialevalg.

Afsnit 4.4.2 Altaner og tagterrasser kan placeres mod gaden i særlige tilfælde, hvor det sker i respekt for ejendommen og omgivelserne som helhed.”

Forvaltningen vurderer, at projektet efterlever bestemmelserne i lokalplanen, da det nye projekt, som ønskes realiseret, er tilpasset harmonisk i forhold til de eksisterende forhold i området.

Lokalplanen indeholder ingen bestemmelser, som regulerer bebyggelsesprocent, antal etager eller højde. Projektet kræver derfor godkendelse efter en helhedsvurdering i henhold til Bygningsreglement BR-15, kap. 2.3. Ved helhedsvurderingen skal der således foretages en vurdering af bebyggelsens samlede omfang og indvirkning på omgivelserne. Forvaltningen vurderer, at projektet er tilpasset fint med hensyn til proportioner, og i forhold til den eksisterende bebyggelse. Husets arkitektoniske stilart er bevaret. Altaner og tagterrasser er udformet med respekt for ejendommen og omgivelserne.

Øvrige forhold

Nabohøring

Ansøgers projekt har været i nabohøring hos de nærmeste naboer. Der er kommet bemærkninger fra Filosofgangen 3 og Allégade 27, som kan sammenfattes i følgende forhold:

- Indbliksgener
- Støjgener
- Skyggegener
- Refleksionslys/forringelse af dagslys
- Bevaringsværdi
- Salg af ejendom uden byggeret

Forvaltningen vurderer, at det nye projekt i et vist omfang imødekommer indsigelser omkring indblik og støj, da det tilpassede projekt indeholder et uigennemsigtigt værn på 1,8 m på alle sider.

På baggrund af ansøgers skyggediagrammer vurderer forvaltningen ikke, at det nye projekt giver skyggegener mod naboerne. Se bilag 6 i bilagssamlingen.

Enkelte lejligheder får i dag refleksionslys fra solen, der rammer en terrassemur, og kaster lys ind i køkkenerne. Såfremt det nye projekt gennemføres, kan By- og Kulturforvaltningen ikke afvise, at lejlighederne vil miste refleksionslyset i lejlighederne. Forvaltningen vurderer, at dette vil være et væsentligt tab af herlighedsværdi for lejlighederne, da refleksionslyset er det eneste naturlige lys, som kommer ind i køkkener i lejlighederne.

Ejendommen er opført over tre perioder, og består af forskellige bygningsstilarter. En del af ejendommen er registreret i kommuneplanen med bevaringsværdi 4 efter SAVE-metoden. Forvaltningen vurderer, at projektet er tilpasset fint med hensyn til proportioner, og i forhold den eksisterende bebyggelse. Husets arkitektoniske stilart er bevaret. Altaner og tagterrasser er udformet med respekt for ejendommen og omgivelserne.

Odense Kommune har, som grundejer, solgt ejendommen uden at ejer kunne have forventning om at bygge til. Dette forhindrer dog ikke, at Odense Kommune, som byggesagsmyndighed, giver ejerne mulighed for at bygge til, da der ikke er fastsat bestemmelser herom i lokalplan eller en servitut på ejendommen.

Kvalitet i byfortætning

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at kommuneplanens krav om "kvalitet i byfortætning" kan indarbejdes i projektet, da alle lejligheder får gode opholdsarealer ud for deres lejlighed, og lejligheder får gode dagslysforhold.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilagssamling Holsedore 18

Punkt 12: Tilladelse til gavlmaleri - Stålstræde 6

01.02.05-G01-2-18

Resume

Kunstneren Don John har modtaget tilskud fra Kulturpuljen til produktion af gavlmaleri i Odense. I forlængelse heraf har kunstneren rettet henvendelse til By- og Kulturforvaltningen med ønske om, at udføre et gavlmaleri på gavlen af Stålstræde 6.

Bygningen er registreret som bevaringsværdig med bevaringsværdi 4 efter SAVE-metoden.

Gavlmaleriet kræver to dispensationer fra lokalplan 0-786 Skilte & Facader, hvor By- og Kulturudvalget skal tillade, at maleriet er tilpasset forholdene på stedet, og fremtræder sober og afdæmpet. By- og Kulturudvalget besluttede den 23/1 2018 i forhold til kompetencefordelingsplanen, at sager om dispensationer fra lokalplaner med principiel betydning for byens udtryk, eller som kræver byrådets særlige tilladelse eller lignende, skal forelægges udvalget.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at der gives dispensation fra lokalplan 0-786, afsnit 4.3.2 og 5.2.4, og dermed tilladelse til udførelse af gavlmaleri.

Beslutning

By- og Kulturudvalget udsatte sagen med henblik på nærmere belysning, hvor byens gavlmalerier ses i sammenhæng med andre ansøgninger og eksisterende gavlmalerier.

Sagsfremstilling

Kunstneren Don John har modtaget tilskud fra Kulturpuljen til produktion af gavlmaleri i Odense. I forlængelse heraf har kunstneren rettet henvendelse til forvaltningen med ønske om, at udføre et gavlmaleri på gavlen af Stålstræde 6. Ejendommen er anvist på nedenstående kort med grøn markering.

Gavlmaleriet skal se ud som følger:

Ejendommen er omfattet af lokalplan 0-768 Skilte & Facader. Gavlmaleriet kræver dispensation fra følgende bestemmelser:

Afsnit 4.3.2

”Tilladelse til udsmykning af gavle med gavlmaleri eller reklame kan kun opnås, såfremt udsmykningen – efter byrådets vurdering - er tilpasset forholdene på stedet og fremtræder sober og afdæmpet.”

Afsnit 5.2.4

”Påmaling af reklamer eller kunstnerisk udsmykning må ikke udføres uden byrådets tilladelse, jf. punkt 4.3.2 om gavlflader.”

Bygningen er registreret som bevaringsværdig med bevaringsværdi 4 efter SAVE-metoden. Forvaltningen vurderer ikke, at gavlmaleriet kompromitterer bygningens bevaringsværdige detaljer. Gavlmaleriet kan overmales efter behov eller ønske herom, hvorfor det er muligt at tilbageføre gavlen til det nuværende udseende.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 13: Ekstra etage på ejendommen Vesterbro 5

02.34.02-G01-3-18

Resume

Ejerne af ejendommen Vesterbro 5 har søgt om tilladelse til at opføre en ekstra etage.

Bygningen er ikke optaget som bevaringsværdig i kommuneplan 2016-2028, men naboejendommen Vesterbro 3 er udpeget som bevaringsværdig. Der etableres ikke flere boliger ved påbygningen.

Den ekstra etage kræver dispensation fra lokalplan 0-556.

Sagen forelægges til By- og Kulturudvalgets afgørelse, efter udvalget blev orienteret om sagen på møde den 24/10 2017.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at der meddeles dispensation fra afsnit 8.1 i lokalplan 0-556, så forhuset på Vesterbro 5 kan ændres fra 2,5 etage til 3,5 etage.

Beslutning

By- og Kulturudvalget besluttede at afvise dispensationer fra lokalplanen.

Sagsfremstilling

Ejer af ejendommen Vesterbro 5 har ønske om, at påbygge en ekstra etage på ejendommen. Ejendommen er i dag opført i 2,5 etage (2 etager og tagetage). Ejendommen er anvist på nedenstående kort med grøn markering samt efterfølgende billede med sort pil.

Eksisterende gadebillede Vesterbro 9, 7, 5 ("Blikkenslager"), 3, 1 A og Vestergade 97 (Google Street View august 2017)

Bygningen har 354 m² etageareal, fordelt på for- og baghus. Der er i alt 3 boliger på ejendommen fordelt på 1. sal, 2. sal (tagetage) og i baghuset. Der er desuden 6 mindre erhvervsenheder i stue, kælder og baghus. Grunden er 308 m², og den nuværende bebyggelsesprocent er på 115 %. 140 m² af grunden er uden bygninger.

By- og Kulturforvaltningen modtog i marts 2017 forslag om påbygning af ejendommen med en ekstra etage. Forslaget indeholdte dog en meget bred og dominerende kvist, som efter forvaltningens vurdering virkede voldsom i den lille tagflade. Forslaget er derfor sidenhen blevet bearbejdet flere gange. Dette har resulteret i et nyt forslag om opførelse af en ekstra etage, som forvaltningen modtog den 24/1 2018.

Det nye forslag om en ekstra etage indeholder følgende hovedelementer:

- To kviste i tagfladen med smalle kvistflunke (sider) i tagfladen mod gaden.
- 2. sal udført med samme udtryk som 1. sal og med gesimsbånd, der svarer til de eksisterende.
- Kvist og dørparti for fransk altan i tagfladen mod gården.

Forslag til påbygning

Ejendommen er omfattet af lokalplan 0-556, hvor den ønskede påbygning kræver dispensation fra følgende bestemmelse:

Afsnit 8.1

”Forhusbebyggelsen mod Vestergade/Vesterbro skal bevares og må ikke ændres eller nedrives uden byrådets godkendelse. Der kan tillades forandringer som tilbageføring til bygningens eller bebyggelsens oprindelige udformning.”

Forslaget vil medføre, at der ikke er så stor variation i bygningshøjderne mod Vesterbro. Ifølge kommuneplanen ligger ejendommen indenfor området for byens middelalderstruktur. Heraf følger, at pladserne og gaderummenes karakter og stil skal bevares.

Ejendommen Vesterbro 5 er dog ikke optaget som bevaringsværdig i kommuneplan 2016-2028, men naboejendommen Vesterbro 3 er opført i 3,5 etage, og registreret med bevaringsværdi 4 i SAVE.

Det fremgår desuden af kommuneplanens rammeområde 0 C 3, at bygninger må opføres med en ekstra etage, hvis det sker for at tilpasse omkringliggende bebyggelse.

By- og Kulturforvaltningen vurderer ikke, at forslaget giver indbliksgener til andre boliger. Forvaltningen vurderer desuden ikke, at påbygningen vil give væsentlige nye skyggegener, da Vesterbro 3 har en større højde, der morgen og formiddag kaster skygger på bagarealet til Vesterbro 7.

Forslaget medfører ikke flere boliger på ejendommen, da den nye 2. sal og tagetage indrettes til én samlet bolig på ca. 161 m², og dermed erstatter den eksisterende bolig på 53 m² i tagetagen.

Forvaltningen vurderer, at forslaget er tilpasset ejendommen og den omkringliggende bebyggelse, herunder Vesterbro 3, og samlet set er en forbedring af området som helhed.

Det fremtidige etageareal vil blive 462 m², hvilket medfører, at den fremtidige bebyggelsesprocent vil blive 150 %.

Øvrige forhold

Lokalplan 0-786

Ejendommen er også omfattet af lokalplan 0-768 Skilte & Facader. Forvaltningen vurderer ikke at påbygning af en ekstra etage, som foreslået, vil være i strid med denne lokalplan, da påbygningen tilpasses den eksisterende facade.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1 - lokalplan 0-556

Punkt 14: Odense Elite College

18.20.02-P20-1-17

Resume

En initiativgruppe, bestående af personer fra idrætsforeninger og ungdomsuddannelser i Odense, har de sidste par år drøftet og undersøgt mulighederne for at etablere et college for unge mennesker, der samtidig med, at de går på en ungdomsuddannelse, kan dyrke deres fritidsinteresse på højt plan - f.eks. inden for sport, musik eller dans.

Der arbejdes henimod at oprette en selvejende institution – Odense Elite College – der ifølge det fremsendte udkast til vedtægter blandt andet ønsker at "fremme og understøtte talentfulde unges deltagelse på eliteniveau inden for kunst, kultur og idræt med et særligt fokus på at sikre boligtilbud med kost og voksenstøtte i det daglige".

Initiativgruppen bag Odense Elite College søger om kommunalt driftstilskud på 300.000 kr. i 2018 og fremover.

By- og Kulturforvaltningen har i 2017 ydet et tilskud på 40.000 kr. til arbejdsgruppens tilknytning af en proceskonsulent. De involverede klubber har bidraget med tilsammen 18.000 kr. til proceskonsulenten.

Det er By- og Kulturforvaltningens vurdering, at Odense Kommune kan yde tilskud til den del af projektet, der handler om sammenhæng og trivsel i de unges hverdag. By- og Kulturforvaltningen anbefaler på den baggrund, at der ydes et driftstilskud på 200.000 kr. til delvis understøttelse af den del af driftsudgifterne, der handler om boligtilbuddet, kostordningen samt de unges trivsel - altså det pædagogiske opsyn og koordineringen med klubber og uddannelsesinstitutioner.

By- og Kulturudvalget er på møde den 6/2 2018 orienteret om initiativet, og Økonomiudvalget er på møde den 31/1 2018 ligeledes orienteret om sagen.

Effekt

Flere borgere er sunde og trives

Odense Elite College skal medvirke til at bygge bro og skabe synergi mellem sport/kultur og uddannelse/arbejde for de unge, som har store ambitioner. Det vil medvirke til øge trivsel blandt de unge talenter.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget yder et tilskud på 200.000 kr. i perioden 2018 - 2020, hvorefter By- og Kulturforvaltningen vil fremlægge en ny sag for By- og Kulturudvalget med henblik på, at udvalget kan træffe beslutning om fremadrettet tilskud til Odense Elite College.

Beslutning

By- og Kulturudvalget stiller følgende ændringsforslag:

At udvalget yder et tilskud på 300.000 kr. i perioden 2018 - 2020, hvorefter By- og Kulturforvaltningen vil fremlægge en ny sag for By- og Kulturudvalget med henblik på, at udvalget kan træffe beslutning om fremadrettet tilskud til Odense Elite College.

By- og Kulturudvalget stemmer for ændringsforslaget.

Ændringsforslaget er dermed godkendt og forvaltningens indstilling er bortfaldet.

By- og Kulturudvalget godkender ændringsforslaget.

Sagsfremstilling

By- og Kulturforvaltningen har fra initiativgruppen bag Odense Elite College modtaget ansøgning om driftstilskud til drift af Odense Elite College fra Odense Kommune på 300.000 kr. i 2018 og fremover. Det er initiativgruppens forventning, at kunne optage elever på Odense Elite College fra 1. halvår 2019 og have et samlet budget i 2019 på 561.000 kr. og i 2020 på 738.000 kr. Indtægter kommer fra elevbetaling, kontingenter fra deltagende klubber/uddannelsesinstitutioner, sponsorer og kommunalt driftstilskud. Eventuelt kommunalt tilskud i 2018 vil dække udgifter i forbindelse med etablering af Odense Elite College.

Det er initiativgruppens ambition, at Odense Elite College skal samarbejde med såvel uddannelsesinstitutioner samt private boligudbydere om at tilvejebringe de fornødne boligtilbud til målgruppen. Ved projektets opstart håber initiativgruppen at have konkret aftale på plads om boligtilbud på SDE Campus One, Odense (Syddansk Erhvervsskoles kostskoleafdeling).

Udover at formidle boligtilbud med kosttilbud og pædagogisk opsyn skal formålet med Odense Elite College også være at samarbejde med klubber, uddannelsesinstitutioner, Odense Kommune og andre interessenter om at styrke sammenhæng og trivsel i udøvernes hverdag bl.a. gennem uddannelses- og karrierevejledning, fælles oplevelser for udøvere på tværs af klubber og idrætsgrene/kunstarter samt på sigt også testning og rådgivning omkring fysisk træning og skadesforebyggelse.

Initiativgruppen har i det forberedende arbejde fået positive tilkendegivelser om samarbejde fra 15-20 lokale eliteidrætsklubber, Samvirkende Idrætsklubber Odense, Odense Musikskole, Det Kongelige Teater Balletskolen i Odense samt 10 lokale uddannelsesinstitutioner.

Initiativet skal ses i sammenhæng med Odense Kommunes samlede indsats på kultur- og idrætsområdet, herunder eliteidrætsområdet jf. Odense Kommunes Eliteidrætsstrategi (vedlægges som bilag), hvor By- og Kulturforvaltningen har etableret et særligt samarbejde med 20-25 lokale eliteidrætsklubber/talentudviklingsmiljøer, uddannelsesinstitutioner og andre samarbejdspartnere. Odense Kommunes Eliteidrætsstrategi har bl.a. som overordnet sigte at bidrage til at skabe og udvikle rammer, livsbetingelser og udviklingsmuligheder for lokale unge eliteidrætsudøvere.

Som en del af arbejdet under Eliteidrætsstrategien har By- og Kulturforvaltningen gennem en lang årrække haft et velfungerende samarbejde med Kollegieboligselskabet omkring formidling af kollegieboliger i en særlig kollegieafdeling i J.B. Winsløwkollegiet på Sdr. Boulevard. By- og Kulturforvaltningen har i 2017 igennem dette samarbejde formidlet 10 kollegieboliger til unge eliteidrætsudøvere. Man skal være studerende, eliteidrætsudøver og tilknyttet en lokal Eliteidrætsklub/et lokalt talentudviklingsmiljø for at komme i betragtning til disse kollegieboliger. Der er dog ikke tilknyttet central kostordning eller pædagogisk opsyn på dette kollegie, og det er primært studerende/udøvere på

videregående uddannelser, som har fået tilbudt kollegiebolig - lejlighedsvis dog også enkelte yngre studerende/udøvere på ungdomsuddannelser.

Odense Elite College kan ses som en styrkelse af mulighederne i Odense for at kunne tilbyde unge, ambitiøse udøvere inden for sport, musik, dans, osv. - som samtidig er under uddannelse - nogle gode boligtilbud med tilknyttet kostordning samt pædagogisk opsyn. Som intentionerne er beskrevet i det foreliggende materiale om Odense Elite College, kan initiativet formentlig medvirke til at styrke sammenhæng og trivsel i målgruppens hverdag, og som en konsekvens af dette også deres kunstneriske/idrætslige og uddannelsesmæssige udvikling.

Som det fremgår søger Odense Elite College om et driftstilskud på 300.000 kr.

Det er By- og Kulturforvaltningens vurdering, at det vil være i tråd med både Odense Kommunes Fritidspolitik og Odense Kommunes Uddannelsespolitik, hvis Odense Kommune yder tilskud til den del af projektet, der handler om sammenhæng og trivsel i de unges hverdag. By- og Kulturforvaltningen vil derfor foreslå, at der ydes et driftstilskud på 200.000 kr. i perioden 2018 - 2020, hvorefter By- og Kulturforvaltningen vil fremlægge en ny sag for By- og Kulturudvalget med henblik på, at udvalget kan træffe beslutning om fremadrettet tilskud til Odense Elite College.

Eventuelt kommunalt tilskud i 2018 vil primært dække udgifter til administration og proceskonsulent i forbindelse med etablering af Odense Elite College. I 2019 og 2020 vil By- og Kulturforvaltningens tilskud blive øremærket til delvis dækning af den del af Odense Elite Colleges udgifter, der handler om boligtilbuddet, kostordningen samt de unges trivsel - altså det pædagogiske opsyn og koordineringen med klubber og uddannelsesinstitutioner.

By- og Kulturforvaltningen er desuden bekendt med, at personer fra initiativgruppen omkring Odense Elite College også sonderer mulighederne for etablering af en Idrætsefterskole i Odense. Forvaltningen er endnu ikke blevet præsenteret for et konkret projekt eller har fået officiel henvendelse om dette, og det er endnu uklart, hvad gruppens forventninger vil være til Odense Kommunes eventuelle rolle/bidrag i et sådant projekt.

Økonomi

Hvis By- og Kulturudvalget beslutter at yde tilskud til Odense Elite College, vil tilskuddet blive finansieret af midler til fritidsaktiviteter udenfor folkeoplysningslovens område - 100.000 kr. fra kontoen "tilskud til forskelligt i årets løb" (budget før tilskud 340.000 kr.) og 100.000 kr. fra "Foreningspakken" (budget før tilskud 700.000 kr.) under budgetområde 2.6.

"Forskelligt i årets løb" er en konto, hvorfra der dækkes udgifter til folkeoplysningsudvalgets møder og konferencer, deltagelse i forskningsprojekter m.m.

"Foreningspakken" er en ramme, der er målrettet kurser for foreningslivet i Odense. Såfremt By- og Kulturudvalget beslutter at yde 300.000 kr. i tilskud, vil de sidste 100.000 kr. blive finansieret af midler indenfor folkeoplysningslovens område - kontoen til Aktivitetstilskud (budget 6.900.000 kr.) under budgetområde 2.6.

Bilag

Elite College Odense budget 2018-2022

Eliteidrætsstrategi september 2014

Punkt 15: Valg af metode for ukrudtsbekæmpelse på offentlige arealer

05.07.01-G01-2-16

Resume

Odense Kommune bekæmper ukrudt på fortove, kantsten, helleanlæg m.m. med gasbrænding. Men ukrudtsmængden kan ikke holdes nede med gasbrænding inden for det nuværende budget. Det betyder, at levetiden for fortov, kantsten, heller m.m. forkortes, da det underliggende gruslag og overflade nedbrydes som følge af ukrudtet (se bilag 1). Dette er til gene og fare for fodgængere i Odense, ligesom det har omfattende afledte negative økonomiske konsekvenser for udgifterne til vedligehold af fortove, kantsten, helleanlæg m.m.

Der findes en række alternative metoder til ukrudtsbekæmpelse, der vil kunne stoppe nedbrydningen af belægningen på byens fortove m.m., også inden for det nuværende budget. De alternative metoder har dog forskellige økonomiske, miljømæssige og arbejdsmiljømæssige konsekvenser.

By- og Kulturforvaltningen står over for at skulle genudbyde ukrudtsbekæmpelse på belægninger, hvorfor denne sag forelægges By- og Kulturudvalget på nuværende tidspunkt.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Odense skal være Danmarks grønneste storby og dermed en attraktiv kommune at bo i. Effektiv ukrudtsbekæmpelse på fortove og pladser har en væsentlig betydning for, om færdselsarealerne fungerer godt og byen opleves som velholdt og attraktiv.

Flere borgere er sunde og trives

Velfungerende fortove, stier og pladser er et vigtigt grundlag for både fremkommelighed, motion og rekreative aktiviteter.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at den fremtidige ukrudtsbekæmpelse udbydes som beskrevet i sagsfremstillingen, metode 3, som tager et balanceret hensyn til miljø, økonomi og fastholdelse af belægningernes levetider.

Beslutning

Rådmand Jane Jegind og udvalgsmedlemmerne Claus Houden og Kristian Guldfeldt stiller følgende ændringsforslag:

1. For at sikre, at byens fortove ikke forringes unødigt er der behov for ved den valgte løsning at afsætte 5 mio. kr. mere årligt til ukrudtsbekæmpelse. En forudsætning for at vælge denne løsning er, at byrådet i forbindelse med budget 2019 er villig til at afsætte de nødvendige midler. Den nuværende aftale forlænges indtil et nyt udbud kan træde i kraft afhængig af udfaldet af budgetforhandlingerne.

By- og Kulturforvaltningen gjorde opmærksom på, at forslaget er i strid med økonomistyringsprincipperne.

Rådmand Jane Jegind og udvalgsmedlemmerne Claus Houden og Kristian Guldfeldt stemmer for.

Udvalgsmedlemmerne Anders W. Berthelsen, Niclas Turan Kandemir, Maria Brumvig og Brian Skov Nielsen stemmer imod.

Dermed bortfalder ændringsforslag 1.

Dernæst stiller udvalgsmedlemmerne Anders W. Berthelsen, Niclas Turan Kandemir, Maria Brumvig og Brian Skov Nielsen følgende ændringsforslag:

2. Der benyttes metode 1 og forvaltningen løbende følger op på, om der udvikles nye metoder til gavn for miljøet.

Rådmand Jane Jegind og udvalgsmedlemmerne Claus Houden og Kristian Guldfeldt stemmer imod.

Udvalgsmedlemmerne Anders W. Berthelsen, Niclas Turan Kandemir, Maria Brumvig og Brian Skov Nielsen stemmer for.

Ændringsforslag 2 er dermed godkendt og dermed bortfalder forvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Baggrund

Odense Kommune bekæmper ukrudt uden brug af pesticider, og har gjort det siden indgåelse af pesticidaftalen fra 1998. Staten, kommunerne og amterne blev her enige om at udfase brugen af pesticider på alle offentlige arealer senest den 1/1 2003. Odense Kommune har siden da benyttet sig af gasbrænding.

Der blev i forbindelse med udfasningen af pesticider ikke afsat tilstrækkelige midler til ukrudtsbekæmpelse med alternative metoder. Økonomien har derfor begrænset mulighederne for at finde løsninger, der kunne holde ukrudtet tilstrækkeligt nede inden for det afsatte budget.

Den nuværende pesticidfri metode har over tid medført en omfattende forringelse af ukrudtsbekæmpelsen for stort set alle områder af Odense, bortset fra i bymidten og enkelte andre lokaliteter. Forringelsen skyldes især manglende effekt af behandlinger med denne metode. Behandlingsfrekvensen for f.eks. termiske metoder skal være tilstrækkelig høj for at have en effekt på ukrudtet, og det har ikke kunne lade sig gøre med det tildelte budget. Dette har betydet en kraftig og tæt ukrudtsvækst især i fugerne på fortovsbelægninger. Konsekvensen af dette er en væsentlig forringelse af standen og levetiden på Odenses fortove.

I de seneste år er der kommet nye ukrudtsbekæmpelsesmidler på markedet, hvor virkestoffet er godkendt til økologisk landbrug. Produkterne er baseret på fedtsyrer, eddike og lignende, men er dyrere i indkøb og udlægning end f.eks. Roundup, der i mange år har været et almindeligt anvendt bekæmpelsesmiddel, da det er billigt og yderst effektivt.

Sagens dilemmaer

Vi skåner miljøet med den nuværende pesticidfri metode, selv om gasbrænding dog også udleder betydelige mængder CO₂. Den nuværende metode ødelægger dog belægningerne på fortove og lignende, der ikke kan holde til, at vi lader ukrudtet gro.

Ved valg af andre, eventuelt også billigere, metoder kan vi spare penge på ukrudtsbekæmpelse, men disse metoder lever ikke nødvendigvis op til de strategier og politikker, der tidligere er besluttet. Vi må f.eks. enten gå på kompromis med de miljømæssige konsekvenser, de økonomiske konsekvenser eller også leve med en alvorlig forøget nedbrydning af belægningerne i Odense Kommune, som i forvejen lider under et vedligeholdelsesefterslæb.

Ukrudtets konsekvenser for belægningen

Ukrudtets størrelse og mængde er så omfattende mange steder, at det har konsekvenser for belægningerne på især fortove i hele kommunen. Den stigende mængde ukrudt nedbryder simpelthen belægningerne. Belastningen fra ukrudt kan forkorte levealderen med 10 år eller mere. Under særlige forhold kan belægningerne endda nedbrydes på kun 10 år (se bilag 1).

En konsekvens heraf er et øget behov for renovering af fortove i Odense Kommune, som er langt dyrere end den løbende vedligehold. Det er vigtigt for fremkommeligheden med ordentlige og sikre fortove at færdes på, så vi undgår ulykker, og de er fremkommelige for dårligt gående. Der kan også opleves en æstetisk negativ konsekvens af den mangelfulde ukrudtsbekæmpelse.

Det er derfor nødvendigt at få fastlagt en strategi for ukrudtsbekæmpelse i Odense Kommune, der tager højde for ukrudtets indvirkning på fortovenes levetid og de afledte menneskelige og økonomiske konsekvenser heraf.

Strategiske rammer og praksis i andre kommuner

By- og Kulturforvaltningen arbejder efter en række politisk vedtaget strategier, målsætninger og politikker, der har indflydelse på valget af metode til ukrudtsbekæmpelse.

Pesticidstrategien 2017-2021 viderefører den oprindelige aftale fra 1998 om afvikling af brug af pesticider på offentlige arealer. Den indebærer, at der – om nødvendigt – kan anvendes pesticider til at bekæmpe invasive arter af ukrudt, f.eks. bjørneklo, og i begrænset omfang på fortove, heller m.m. forudsat, at pesticidmængden holdes på et minimum.

Odense Kommunes Miljøpolitik ”Bæredygtige Sammen” stiller ligeledes krav om pesticidfri og økologisk drift på kommunens arealer og på landbrugsarealer, der forpagtes ud. Kommunen har siden 2015 stillet krav om økologisk drift af vores landbrugsforpagtningsarealer.

VandCenter Syd gennemfører i samarbejde med Odense Kommune en kampagne, hvor de opfordrer borgere i vandindvindingsområderne til ikke at benytte pesticider i deres haver.

Derudover forventes byrådet i løbet af foråret/sommeren 2018 at vedtage en handleplan for ”Odense – Danmarks grønneste storby”. Visionen om at ville være Danmarks grønneste storby kan vurderes som værende i strid med anvendelse af pesticider på offentlige arealer.

Metoder til ukrudtsbekæmpelse

Der tales generelt om tre forskellige metoder til ukrudtsbekæmpelse:

- Termisk bekæmpelse (f.eks. gasbrænding, damp, varmt skum).
- Mekanisk bekæmpelse (f.eks. håndkraft eller stålbørster).
- Kemisk bekæmpelse (f.eks. Roundup).

De forskellige metoder har forskellige økonomiske, miljømæssige og arbejdsmiljømæssige konsekvenser.

Andre kommuner benytter primært gas til bekæmpelse af ukrudt, men også her er budgettet ofte en begrænsning for at opretholde et optimalt niveau. Et par håndfulde større og mindre kommuner benytter ukrudtsbekæmpelsesmidler. For de største kommuner ser billedet således ud:

	Metode
Københavns Kommune	Termiske virkemidler kombineret med ukrudtsbørstning.
Aalborg Kommune	Gasbrænding kombineret med fejning og ukrudtsbørstning. Har tidligere benyttet skum (udlægning af varm, næsten kogende vand dækket med varmesolerende skum) på udvalgte strækninger, men benytter nu hedvand (varmt, næsten kogende vand).
Aarhus Kommune	Primær gasbrænding. Benytter Glyphosat i begrænsede mængder, men dog aldrig ved vandindvindingsområder. Brugte skum sidste år (har sidenhen skiftet entreprenør og derfor metode).
Esbjerg Kommune	Gasbrænder udelukkende. Bruger dog pesticider ved særlige tilfælde som bjørneklo.
Randers Kommune	Gasbrænder udelukkende. Bruger dog pesticider ved særlige tilfælde som bjørneklo.

Valg af metode til ukrudtsbekæmpelse i Odense

Herunder beskrives fire mulige metoder, der kan udbydes til den fremtidige ukrudtsbekæmpelse:

1. Gasbrænding (nuværende løsning).
2. Optimal gasbrænding.
3. Kombiløsning A (fedtsyre og termiske virkemidler – optimalt bekæmpelsesniveau).
4. Kombiløsning B (Roundup og termiske virkemidler – optimalt bekæmpelsesniveau).

Metode 1: Gasbrænding (nuværende løsning)

Gasbrænderen svitser ukrudtets blade, og planten visner i løbet af 5-7 dage. Gasbrænding ødelægger kun den overjordiske plantedel, rødderne på ukrudtet beskadiges ikke. Ukrudtsbekæmpelse med gasbrænding kan kun ske ved at udsulte rødderne ved hyppige og gentagne brændinger.

Det nuværende budget til ukrudtsbekæmpelse rækker til syv årlige gennemkørsler i områder defineret som niveau 1, og fire gennemkørsler i områder defineret på niveau 2 (se bilag 2). Det optimale ville være omkring 19 gennemkørsler for at opnå den ønskede effekt.

Fordele:

- Der kan ses en effekt af behandlingen med det samme.
- Pesticidfri og dermed ingen afstandskrav til vandløb eller risiko for nedsivning.

Ulemper:

- Ukrudtet nedbryder belægningernes levetid, og medfører en stor merudgift til vedligeholdelse af disse.
- Metoden betyder store mængder CO₂-udledning på grund af mængden af gas, der afbrændes.
- Gener for borgerne i form af gult, afsvedet græs, da strålevarmen kun i begrænset omfang kan afgrænses.
- Der er afstandskrav til bygninger af brandmæssige årsager (ved Møntergården f.eks. 4 meter), ligesom forøget risiko for antænding i tørre og varme perioder.
- Ukrudtsmængden forøges langs vejene i kommunen, da gennemkørslerne baseret på nuværende budget ikke er tilstrækkelige (7-8 uger mellem hver gennemkørsel).

Metode 2: Optimal gasbrænding

Gasbrænding hver anden uge i vækstperioden for at holde ukrudtet nede (ca. 19 gange om året). Metoden kan ikke holdes inden for nuværende budget.

Fordele:

- Der kan ses en effekt af behandlingen med det samme.
- Pesticidfri og dermed ingen afstandskrav til vandløb eller risiko for nedsivning.
- Belægningernes levetid forlænges og sparer os dermed for øgede omkostning på fortove og lignende, der skal udskiftes før tid.

Ulemper:

- Metoden betyder endnu større mængder CO₂-udledning på grund af den øgede mængde gas, der afbrændes.
- Øgede gener for borgerne i form af gult, afsvedet græs, da strålevarmen kun i begrænset omfang kan afgrænses.
- Der er afstandskrav til bygninger af brandmæssige årsager (ved Møntergården f.eks. 4 meter), ligesom forøget risiko for antænding i tørre og varme perioder.
- Metoden er ikke mulig inden for det nuværende budget

Metode 3: Kombiløsning A (fedtsyrer og termiske virkemidler – optimalt niveau)

Bekæmpelsesmidler, som er baseret på fedtsyrer, svider de blade, det rammer. De overjordiske plantedele dør, men rødderne dræbes ikke. Ukrudtsplanterne skal derfor, som med gasbrænding, udsultes og dræbes ved gentagende behandlinger. Mættet fedtsyre er et naturligt forekommende aktivstof, der blandt andet findes i pelargonier, og det nedbrydes på ca. 10 dage. Produktet efterlader ingen spor på belægningen, når det er tørret op. Der kan benyttes sensorydsser for kun at udlægge stoffet, hvor ukrudtet står. En kombiløsning med termisk bekæmpelse (damp, skum og lignende) ved f.eks. helleanlæg vil give fordele i forhold til krav til afspærring, arbejdsmiljø og økonomi. Midlet kræver ved kombineret indsats med udlægning 6-8 gange om året. Løsningen forventes at kunne holdes inden for nuværende budget.

Fordele:

- Virkemidlet kan udlægges med en sensorydsser, præcist hvor ukrudtet står f.eks. i fuger mellem fliser. Dette begrænser den anvendte mængde væsentligt.
- Der findes produkter på markedet, hvor aktivstoffet er godkendt af Miljøstyrelsen til økologisk drift, og hvor der ikke er afstandskrav til vandindvindingsområder.
- Der er ingen udvaskning på midlet, da det nedbrydes til vand og CO₂ inden for 14 dage.
- Hække beskadiges ikke, hvis de skulle blive ramt ved udlægning.
- I forhold til gasbrænding er kørehastigheden på maskinen hurtigere.
- Nuværende budget kan overholdes.
- Belægningernes levetid forlænges og sparer os dermed for øgede omkostning på fortove og lignende, der skal udskiftes før tid.

Ulemper:

- Fedtsyrer er relativt let nedbrydelige, men de defineres stadig som pesticider, og skal være godkendt for at kunne anvendes lovligt. Hvis ikke løsningen bliver forklaret åbent, ærligt og veldokumenteret, er der risiko for, at folk får den opfattelse, at kommunen sprøjter med et traditionelt sprøjtemiddel. Der skal derfor foreligge en strategi for kommunikationsindsatsen inden eventuel indførsel af denne metode.
- Midlerne kan have en lugt under og kort tid efter udbringning.

Metode 4: Kombiløsning B (Roundup og termiske virkemidler – optimalt niveau)

Roundup indeholder Glyphosat, der er et systemisk middel, der fordeles rundt i planten, når bladene rammes, og slår roden ihjel på græsukrudt. Det virker på de fleste ukrudtsarter med få undtagelser. Nedbrydningstiden er ca. 20 uger. Produktet efterlader ingen spor på belægningen, når det er tørret op. Det er muligt at benytte optiske sensordysser for kun at udbringe stoffet, præcist hvor ukrudtet står. En kombiløsning med termisk bekæmpelse (damp, skum og lignende) ved f.eks. helleanlæg vil give fordele i forhold til krav til afspærring, arbejdsmiljø og økonomi. Anvendelse af Glyphosat kan holdes langt under nuværende budget på optimalt indsatsniveau, og anbefales anvendt 2-4 gange om året.

De miljømæssige konsekvenser ved anvendelse af metode 4 kunne neutraliseres ved, at vi udvikler en såkaldt "neutralløsning". Det er muligt at forpagte privat ejet landbrugsjord i vandindvindingsområder, "frikøbe" pesticidmængder fra landmænd i kommunen, som så i stedet kan anvendes til ukrudtsbekæmpelse på byens fortove og lignende. En sådan "neutralløsning" udligner den samlede miljøpåvirkning i Odense Kommune på sprøjtemiddel. Denne løsning vil tillige reducere udledningen af CO₂ betydeligt, frigive ca. 1,8 mio. kr. årligt på driftsområdet og ikke mindst sikre, at den forøgede nedbrydning af belægningerne stoppes.

Fordele:

- Metoden er meget effektiv med få udbringninger.
- Billig løsning, der frigiver økonomi.
- Belægningernes levetid opretholdes, og sparer os dermed for øgede omkostning på fortove og lignende, der skal udskiftes før tid.

Ulemper:

- Glyphosat skal anvendes med en vis forsigtighed i forhold til arealer, som man ikke ønsker behandlet, f.eks. privat græs, planter og hække.
- Det tager op til 7 uger at nedbryde produktet 50 % i jorden og 20 uger at nedbringe det 100 %.
- Der er afstandskrav til vandløb.
- Ved udbringning på fortov og lignende er risikoen for udvaskning i vandløb betydelig større end ved udlægning på jord, da virkemidlet relativt langsomt nedbrydes, og ved regn kan skylles i kloakkerne og senere ende i vandløbene. Rensningsanlæggene kan kun nedbryde Glyphosat med ca. 50 %.
- Glyphosat og dets nedbrydningsprodukt AMPA er med på listen over pesticider, som der fremadrettet rutinemæssigt skal undersøges for i drikkevandet og i boringskontrollerne, da de anses for potentielt grundvandstruende.
- Den usikkerhed, der er omkring effekterne af Roundup, har fået EU til i 2017 kun at give en 5-årig forlængelse til brug af midlet. Derefter skal midlet igen vurderes.

Sammenligning på kriterier målt pr. år:

Metode 1:   Metode 2:   Metode 3:   Metode 4:

Gasbrænding

		Optimal gasbrænding	Kombiløsning A	Kombiløsning B
CO ₂ -belastning	76.000 kg CO ₂	182.000 kg CO ₂	18.000 kg CO ₂ (overslag)	9.000 kg CO ₂ (overslag)
Antal gennemkørsler	7/4	19	6-8	2-4
Brandfare	Ja	Ja	Nej	Nej
Indenfor nuværende budget	Ja – 3,5 mio. kr./år	Nej – 8,5 mio. kr./år kræver ekstra 5 mio. kr./år	Ja – 3,5 mio. kr./år	Ja – 1,5 mio. kr./år frigiver ca. 1.8-2,0 mio. kr./år
Forkortelse af belægningens levetid på grund af tilbageblivende ukrudtsmængde	Ja – op til 10 år eller mere	Nej	Nej	Nej

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 2_ Kort over niveauer

Bilag 1_ Ukruddsbekæmpelse på belægnings

Punkt 16: Brug af pesticider på boldbaner

18.00.00-G01-11-18

Resume

By- og Kulturforvaltningen vil gerne i helt særlige tilfælde anvende pesticider på boldbaner i Odense Kommune.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at der i et begrænset omfang kan anvendes pesticider på boldbaner for at kunne komme mere besværlige ukrudts- og skadedyrsangreb til livs.

Beslutning

Rådmand Jane Jegind, Claus Houden, Kristian Guldfeldt stiller følgende ændringsforslag:

For at sikre, at kommunen fortsat ikke anvender sprøjtemidler er der behov for at afsætte penge til at sikre en pesticidfri vedligeholdelse af boldbaner i Odense. Det ønskes derfor, at byrådet i forbindelse med budget 2019 afsætter de nødvendige midler - 750.000 kr. årligt - til en pesticidfri pleje fremadrettet grundet behov for oprydning, så det sikres, at byens boldbaner kan anvendes af byens borgere og ikke må lukkes ned grundet skadedyr, der ikke kan bekæmpes.

Såfremt dette ønske ikke imødekommes i budgettet for 2019 fremsendes sagen på ny til By- og Kulturudvalget.

By- og Kulturforvaltningen gjorde opmærksom på, at forslaget er i strid med økonomistyringsprincipperne.

By- og Kulturudvalget godkender ændringsforslaget og dermed bortfalder forvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Odense Kommune bekæmper ukrudt uden brug af pesticider, og har gjort det siden pesticidaftalen fra 1998. Staten, kommunerne og amterne blev her enige om at udfase brugen af pesticider på alle offentlige arealer senest den 1/1 2003.

Som det fremgår af sagen "Strategi for ukrudtsbekæmpelse" har Odense Kommune valgt at følge Pesticidstrategi 2017-2021. Det forventes, at der kommer et tillæg til den landsdækkende pesticid-aftale fra efteråret 2017 om brug af pesticider i særlige tilfælde. Dette tillæg kommer sandsynligvis hen over sommeren/til efteråret 2018. Odense Kommune har tidligere besluttet at være pesticidfri kommune, og det er også baggrunden for, at der i Odense Kommunes Miljøpolitik fra 2010 er angivet som indsats, at kommunen ikke anvender pesticider på kommunens arealer. Årsagen er et ønske om at beskytte grundvand, natur og mennesker.

Odense Kommune har i en årrække overholdt forbuddet, men nu er der et behov for i mindre omfang at kunne benytte pesticider i særlige tilfælde.

Et aktuelt eksempel er behovet for at bekæmpe gåsebillelarver på boldbaneanlæg. Flere boldbaner i kommunen bliver i august/september angrebet af gåsebillelarver, der æder græssets rødder, så banerne får bare pletter, og risikerer lukning.

Ud af kommunens 52 boldbaneanlæg har der de seneste år været problemer på ca. 7 anlæg. Nogle baner har været angrebet mere end andre og i forskelligt omfang fra år til år. Der er forsøgt biologisk bekæmpelse uden den store succes. Virkningen af andre bekæmpelsesformer er usikre, men det er helt klart mere arbejdskrævende, og vil betyde forøgede økonomiske omkostninger. Der er derfor nu behov for en stillingtagen til, om der i helt særlige tilfælde kan anvendes pesticider i Odense Kommune.

Hvis en boldbane må tages ud af drift, betyder det, at der blive færre baner at spille fodbold på, og det kan betyde øget belastning på andre baner. Odense Kommune råder ikke over et antal baner, der kan benyttes til aflastningsbaner, da der generelt er et stort pres på fodboldbaner i hele byen.

Den økonomiske omkostning ved omlægning af en fodboldbane, der har været ramt af gåsebillelarver, vil i høj grad afhænge af, hvilken bane det er, og hvor ødelagt den er. Skal banen eftersås, og kan den tages ud af drift i en længere periode, vil udgiften beløbe sig til ca. 50.000 kr. Hertil kommer eventuel udgift til leje af kunstgræsbane, hvis der ikke kan anvendes tider på en anden boldbane (timepris for kunstgræsbane er 1.000 kr.). Såfremt der er tale om en opvisningsbane, der skal i brug hurtigst muligt, vil det være nødvendigt at lægge rullegræs, og denne udgift vil beløbe sig til 500.000 - 750.000 kr.

På baggrund af ovenstående er der et behov for, at få mulighed for at anvende pesticider i et begrænset omfang for, at kunne komme mere besværlige ukrudts- og skadedyrsangreb til livs. Det kan være ved at udbringe pesticiderne meget målrettet ved f.eks. at anvende rygsprøjte, hvor det kun er de aktuelle steder, der behandles. Såfremt By- og Kulturudvalget træffer beslutning om, at der i særlige tilfælde kan bruges pesticider på boldbanerne, vil der blive taget særlige hensyn, såfremt boldbanerne ligger tæt på drikkevandsboringer eller i særlige vigtige drikkevandsområder.

Der er fordele ved at give tilladelse til at anvende pesticider i særlige tilfælde:

- Vanskeligt ukrudt/skadedyr kan bekæmpes effektivt, hvilket sikrer brugen af arealerne, som der generelt er et stort pres på. Samtidig bliver der færre udgifter til retablering af beskadigede anlæg.
- Kæmpebjørneklo, agerpadderokke, kæmpepileurt og lignende besværlige arter kan bekæmpes målrettet og effektivt.
- Forbruget af mandskabstimer vil være lavere.

Der er dog også en række ulemper:

- Signalværdien overfor bl.a. landbruget og vandværkerne.
- En tilladelse til i særlige tilfælde at bruge pesticider kan være usikker, da det kan være svært at vurdere, hvornår et angreb alvorligt nok til at være et særligt tilfælde, men det vil By- og Kulturforvaltningen vurdere sammen med relevante fagfolk.
- Grundvand og natur kan i et eller andet (ukendt) omfang blive påvirket, hvis der kort afstand til vandindvindingsboringer eller vandløb.
- Presset på udvikling af miljøvenlige midler slækkes, så der arbejdes mindre innovativt med ukrudt- og skadedyrsbekæmpelse.

Økonomi

Såfremt udvalget beslutter, at der i særlige tilfælde kan anvendes pesticider på boldbaner, vil der i mindre omfang være udgifter til renovering af baner efter eksempelvis gåsebilleangreb, og der vil derfor være flere midler til rådighed til generelt at bevare boldbanekvaliteten.

Punkt 17: Temadrøftelse - udvalgsmål

83.07.00-A21-1-17

Resume

På baggrund af en mundtlig rammesætning drøfter udvalget, hvilket strategiske fokus udvalget vil have i udvalgsperioden, og hvilke målsætninger de vil sætte sig inden for udvalgets kerneopgave.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter sagen.

Beslutning

By- og Kulturudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 18: Stadsarkitekt og kvalitet i byfortætningen

00.15.00-A00-421-17

Resume

Rådmand Susanne Crawley Larsen fra Radikale Venstre fremsatte på byrådsmødet den 23/8 2017 forslag om at ansætte en stadsarkitekt i Odense med den hensigt at sikre ”et samlet blik på kvalitet, æstetik og funktion” i transformationen af byen.

Borgmesterforvaltningen udarbejdede i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen en sag til drøftelse i Økonomiudvalget og By- og Kulturudvalget henholdsvis den 8/11 og 14/11 2017. I forbindelse med Økonomiudvalgets drøftelse blev det besluttet, at emnet skulle drøftes igen med fokus på, hvilke ambitioner man politisk ønsker at løfte med ansættelse af en stadsarkitekt, hvilke opgaver, der ønskes løst, og hvilke virkemidler der skal til for at sikre visionerne for byens udvikling.

Attraktiviteten af Odense som by er afgørende for, at vi kan tiltrække og fastholde den arbejdskraft, som virksomhederne efterspørger, heriblandt især vores vækstvirksomheder og -klynger, der i høj grad efterspørger højtuddannet og specialiseret arbejdskraft. På den måde er udviklingen af Odense som en attraktiv by et vigtigt led i at skabe mere vækst og flere arbejdspladser og dermed også et led i at styrke den kommunale velfærd og rammerne for det gode liv for alle byens borgere.

Ambitionen med at sætte ekstra fokus på kvalitet, æstetik og funktion i byudviklingen er: 1) At skabe en attraktiv og levevenlig by, 2) At sikre, at den igangværende udvikling bygger videre på byens eksisterende kvaliteter, 3) At skabe ambitiøse nye byggerier og områder med høj kvalitet og 4) At skabe gode boligområder og -bebyggelser. Dette uddybes i sagsteksten.

Derudover blev der præsenteret tre konkrete modeller for, hvordan arbejdet med at sikre en høj kvalitet i byfortætningen kunne løftes yderligere; a) styrkelse af kvalitet med forvaltningens nuværende organisering, b) styrkelse af kvalitet med forvaltningens nuværende organisering samt tilknytning af rådgiver for et eksternt perspektiv og c) ansættelse af stadsarkitekt. Ud fra drøftelserne har forvaltningerne arbejdet videre med model a). Disse beskrives nærmere i sagsfremstillingen samt i bilag 2.

Herudover har forvaltningerne arbejdet videre med model c). Nærværende sag beskriver således, hvad en stadsarkitekt særligt kan bidrage med, ligesom der gives et bud på, hvordan funktionen kan se ud i Odense, herunder, hvordan funktionen kan forankres i organisationen. Sagen suppleres i bilag 1 med en beskrivelse af stadsarkitektfunktionen i andre større danske byer samt private rådgiveres perspektiver på muligheder og opmærksomhedspunkter.

Der lægges op til en drøftelse af den beskrevne ambition af, hvad en stadsarkitektfunktion skal bidrage med i Odense, og hvilken rolle vedkommende skal have, samt om man kan opnå samme ambition ved at udvikle de kompetencer/virkemidler, der allerede eksisterer.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller, at de respektive udvalg drøfter ambitionerne med at sikre et samlet blik på kvalitet, æstetik og funktion, hvilken forskel der ønskes, at stadsarkitektfunktionen skal gøre i Odense, samt om man kan opnå samme ambition ved at udvikle de kompetencer/virkemidler, der allerede eksisterer.

Beslutning

By- og Kulturudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund for sagen

Rådmand Susanne Crawley Larsen fra Radikale Venstre fremsatte på byrådsmødet den 23/8 2017 forslag om at ansætte en stadsarkitekt i Odense med den hensigt at sikre ”et samlet blik på kvalitet, æstetik og funktion” i transformationen af byen.

Borgmesterforvaltningen udarbejdede i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen en sag til drøftelse i Økonomiudvalget og By- og Kulturudvalget henholdsvis den 8/11 og 14/11 2017.

Sagen belyste en række aspekter af det stillede forslag, herunder nogle af de muligheder, som kommunen har for at påvirke kvaliteten i det byggede miljø i dag. Derudover blev der præsenteret tre konkrete modeller for, hvordan arbejdet med at sikre en høj kvalitet i byfortætningen kunne løftes yderligere; a) styrkelse af kvalitet med forvaltningens nuværende organisering, b) styrkelse af kvalitet med forvaltningens nuværende organisering samt tilknytning af rådgiver for et eksternt perspektiv og c) ansættelse af stadsarkitekt.

Ansættelse af en stadsarkitekt som én af disse modeller blev beskrevet med udgangspunkt i bl.a. erfaringer fra andre større byer i Danmark perspektiver fra private rådgivere, se bilag 1 til denne sag.

I forbindelse med Økonomiudvalgets drøftelse var der ønske om, at emnet skulle drøftes igen med fokus på, hvilke ambitioner man politisk ønsker at løfte med ansættelse af en stadsarkitekt, hvilke opgaver, der ønskes løst, og hvilke virkemidler der skal til for at sikre visionerne for byens udvikling. Nærværende sag fokuserer derfor på ambitionen og en stadsarkitekts mulige rolle, opgaver, organisatoriske placering, kompetencer og ansættelse i relation til denne.

Samtidig arbejdes der videre med at optimere en række kommunale virkemidler og planværktøjer, hvoraf en del allerede benyttes i dag, og som i forskellig grad kan aktiveres og styrkes. Disse beskrives nærmere i sagsfremstillingen samt i bilag 2.

Nærværende sag skal således også ses i relation til byrådets kvartalsmøde den 29/1 2018, hvor byrådet under temaet ”Perspektiver på byens udvikling” fik et fælles indblik i processen og kommunens virkemidler fra investorhenvendelse til færdigt byggeri og diskuterede forskellige perspektiver på byudviklingen.

Sagen er udarbejdet i samarbejde mellem Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen.

Bytransformationen og den globale konkurrence

Den globale bykonkurrence øges og særligt mellemstore byer som Odense i højere grad bliver ansvarlige for at sikre egen succes. Mens de store byers vækst og udvikling er givet i kraft af deres størrelse, afhænger de mellemstore byers succes helt af, hvorvidt de formår at udnytte deres komparative fordele og unikke/særlige stedkvaliteter. De mellemstore byer, der proaktivt sætter og fastholder en retning for byen og lykkes med det, bliver de mest succesfulde. De udfordringer og

muligheder, der følger med positionen som mellemstor by, er en af de primære begrundelser for igangsættelsen af Odenses transformation fra stor dansk by til dansk storby.

Odenses attraktivitet som by er afgørende for, at vi kan tiltrække og fastholde den arbejdskraft, som virksomhederne efterspørger, særligt byens vækstvirksomheder og -klynger, som efterspørger højtuddannet og specialiseret arbejdskraft. På den måde er udviklingen af en attraktiv by et vigtigt led i at skabe mere vækst og flere arbejdspladser og dermed også et led i at styrke den kommunale velfærd for alle byens borgere. I forhold til udfordringen med at tiltrække netop denne målgruppe konkurrerer Odense med store byer både i og udenfor Europa, som har samme styrkepositioner inden for robot og it, og samtidig kan tilbyde helt særlige storby- og bosætningskvaliteter (det gælder eksempelvis München, Milano og San Francisco).

En af de kvaliteter eller bosætningspræferencer, som – ud over selve jobbet – i stadigt stigende grad bliver vigtigere, er den levevenlighed, som byerne kan tilbyde. Levevenligheden indbefatter by- og kulturlivet, den funktionelle og arkitektoniske kvalitet i bydele, bygninger og byrum, blandede bydele med både restauranter, butikker, service og boliger, grønne kvaliteter, ikke for lange pendlingsafstande mv. Alle er kvaliteter, der kræver kommunal helhedstænkning, politisk lederskab og proaktiv styring.

Ambitionen med et samlet blik på kvalitet, æstetik og funktion

Nye projekter skal tilføre byen en værdi, der rækker ud over de rent tekniske og økonomiske forudsætninger, som udvikleren ofte har primært fokus på.

Projekterne skal styrke den oplevede kvalitet i byen og tilføre bygninger og byrum, som kan bruges af borgerne i det daglige og nyes af besøgende i byen.

Ambitionen med at sætte ekstra fokus på arkitektur, funktion og æstetisk kvalitet i byudviklingen er:

1. At skabe en attraktiv og levevenlig by, hvor man har lyst til at bo og opholde sig. Odense skal være en by, som man fortsat er stolt af at bo i – og derfor skal både bygninger, byrum og bykvarterer udvikles med kulturarven, den æstetiske oplevelse og den menneskelige skala for øje. Udviklingen af Odense skal komme hele byen og alle borgere til gode, og derfor skal hvert enkelt nyt udviklings- eller byggeprojekt bidrage til helheden og den gode by for alle.
2. At sikre, at den igangværende udvikling bygger videre på byens eksisterende kvaliteter; bebyggelsesstrukturen og bygningsarven i den historiske bymidte, den karakterfulde villaby og industriarkitekturen og byrum, parker og grønne områder som ramme om stærke fællesskaber. Dét, som er særligt for Odense, og som er med til at definere byens identitet og særlige fordele i forhold til andre byer. Der skal bygges videre på den gode fortælling om Odense ved at handle med omtanke og sætte barren højt.
3. At skabe ambitiøse nye byggerier, som vi kan være stolte af, fordi de giver en særlig god oplevelse og tilfører noget helt nyt og særligt til byen. Som eksempler kan nævnes House of Fairy Tales, Nordatlantisk Hus, Fra gade til by, Byfællesskabet, Rosenbæk Ungdomsboliger, som alle på forskellig vis tilfører kvalitet både til de nære omgivelser og til byen som helhed.
4. At skabe gode og fremtidssikrede boligområder og -bebyggelser, fordi en bolig er mere end det, der er indenfor væggene. Gode velfungerende boligområder og -bebyggelser skaber identitet for beboerne og tiltrækker nye

borgere. Det handler om at skabe gode rammer for det daglige liv, liv mellem husene og at få en god oplevelse, når man går ud af sin gadedør.

Beskrivelsen af byrådets ambition kan indgå i stillingsbeskrivelsen for en stadsarkitekt og sætte retning for de opgaver, der ønskes løst i funktionen.

Styringshierarki og virkemidler

Kvalitet i byfortætningen defineres, sikres og styrkes på flere niveauer i planlægningens styringshierarki – fra det strategiske niveau til selve udførelsen.

- Planstrategi - visioner, strategiske mål og indsatser.
- Kommuneplan - rammer og retningslinjer for anvendelse og byggemuligheder i hele kommunen.
- Lokalplan – bestemmelser for den enkelte matrikel og det konkrete byggeri/anlæg, som er bindende for grundejeren.
- Byggesag – endelig behandling og godkendelse af bygge- og anlægsprojekter.

Herudover arbejdes der med udviklingsplaner og helhedsplaner for større byområder, hvor der med udgangspunkt i intentionerne fra planstrategi og kommuneplan kan skabe et fælles fremtidsbillede for et større område som helhed. Udviklingsplaner skabes i dialog med grundejere, investorer, borgere mv. og kan derfor samle og formidle en vision og en tydelig retning for de efterfølgende lokalplaner for konkrete byggeprojekter, som alle kan forstå.

For at sikre kvalitet i byfortætningen kræves et tæt samspil mellem alle niveauer i planlægningen. Det betyder, at de strategiske mål om kvalitet fra Planstrategien skal afspejle sig i kommuneplanens rammer og retningslinjer for byområderne, præciseres i bestemmelserne i lokalplanerne samt følges op i det endelige projekt, der skal godkendes i forbindelse med byggesagsbehandlingen.

Som kommune kan vi påvirke kvaliteten af det, der bygges, på flere måder. Nogle af virkemidlerne anvendes allerede i dag, mens andre kan anvendes mere eller endnu er ubenyttede i en Odense-kontekst.

Virkemidlerne bringes typisk i spil på forskellige tidspunkter i planlægningsprocessen – nogle virkemidler er strategiske, typisk i form af politiske mål og visioner, mens andre er mere konkrete som fx paragraffer i en lokalplan.

Strategiske virkemidler:

- Politisk lederskab.
- Planstrategi.
- Øvrige strategier og politikker for byens udvikling, eksempelvis boligstrategi, arkitekturstrategi mv.
- Styret boligfrigivelse – kommuneplanens rækkefølgeplan.
- Strategisk jordopkøb og partnerskaber i centrale områder (eksempelvis som i Aarhus Kommune, hvor strategisk jordopkøb i høj grad anvendes/er blevet anvendt).
- Arkitektkonkurrencer og udbud på kvalitet og pris.
- Udviklingsplaner og helhedsplaner.
- Tidlig dialog i et godt samspil med byens aktører.

Konkrete virkemidler:

- Kommuneplan og kommuneplantillæg.
- Lokalplaner.
- Anvendelse af startredefølger forud for lokalplaner (som eksempelvis benyttes i Københavns Kommune).
- Revision af gamle lokalplaner.
- Styrket overlap mellem lokalplanprocesser og byggesagsbehandling.
- Byggesagsbehandling og politisk vedtagne administrationspraksisser.
- Vilkår for endelig godkendelse i byggetilladelser (vedrører krav om efterfølgende dokumentation og godkendelse af forhold, som endnu ikke er planlagt – f.eks. endelige facadetegninger, materialebeskrivelser m.m. Anvendes bl.a. i Københavns Kommune).

Se uddybende beskrivelse af virkemidlerne i bilag 2.

Hvor kommunen selv er grundejer, har vi en særlig mulighed for at styre kvaliteten, men hvor det ikke er tilfældet – hvilket gælder for størstedelen af de nuværende og fremtidige udviklingsområder – stiller det endnu større krav til brugen af de rette virkemidler.

Styrkelse af kvalitet med forvaltningens nuværende organisering

Kommuneplan 2016-2028 havde Kvalitet i byudviklingen som et særligt tema, og kommuneplanen blev bl.a. suppleret af en værktøjskasse om "Kvalitet i byfortætningen", som anvendes i dialogen med investorer og projektudviklere.

Siden den sidste politiske drøftelse af emnet i november 2017 har der både administrativt og politisk været et yderligere skærpet fokus på at sikre en høj kvalitet i de aktuelle byggeprojekter, hvor kommunen er myndighed.

Det politiske fokus på kvalitet har bl.a. bevirket, at investorer og udviklere i højere grad respekterer, når der stilles krav til kvalitet i dialogen om lokalplaner. Det kan fx være vedr. variation, materialer og tilpasning til nabobebyggelsen.

Derudover har man fra administrativ side også et øget fokus på at få skabt "positiv præcedens" ved klart at melde ud, at der bliver stillet de samme høje krav til alle, som ønsker at udvikle i Odense. Samtidig har man søgt at undgå "negativ præcedens" ved i mindre grad at afvige fra kommuneplanens kvalitetskrav. Desuden forholder By- og Kulturforvaltningen sig i indstillingerne til udvalgssager omhandlende lokalplaner også til kvaliteten i det foreslåede byggeri.

By- og Kulturudvalget har dertil valgt at få forelagt byggesager, hvor der ønskes én eller flere dispensationer af en karakter, der kan være forringende for kvaliteten af et projekt.

Ansættelse af en stadsarkitekt

Ansættelsen af en stadsarkitekt kan betegnes som et proaktivt virkemiddel i sig selv, som en måde at sætte et skærpet og dedikeret fokus på at opnå en højere kvalitet i bygge- og anlægsprojekter. Stadsarkitekten vil således repræsentere dette ønske.

Stadsarkitektens rolle

En stadsarkitekt kan kombinere de nævnte virkemidler og hele tiden holde de konkrete projekter op imod de overordnede mål for byens transformation og udvikling. På den måde vil en stadsarkitekt kunne bidrage til at sikre den røde tråd og kvaliteten i alle styringshierarkiets dele samt på tværs af virkemidler.

Stadsarkitekten kan rådgive udvalgspolitikere i alt fra strategiske til konkrete spørgsmål og vil udadtil kunne formidle, skabe debat om og engagement til byens transformation og udvikling. Stadsarkitekten vil også kunne medvirke til at skabe de gode historier om Odense som en progressiv by med høj by- og boligkvalitet.

Stadsarkitektens kompetencer skal spænde fra det overordnede blik på kvalitet i byudviklingen til et primært fokus på at sikre kvalitetsløsninger i de konkrete bygge- og anlægsprojekter. Det betyder, at vedkommende skal have et godt blik for, fx hvordan et byggeprojekt bidrager til at skabe en god bydel omkring en letbanestation, eller hvilke boligtyper der måske mangler i byen. Men i særlig grad et skarpt øje på, hvordan et projekt passer til byen omkring det, hvordan facaderne ser ud, og om byggeriet opføres i gode, holdbare materialer.

For at undgå en oplevelse af "smagsdommeri" kan stadsarkitektens rolle understøttes af en operationel og godt forankret arkitekturstrategi, der gennemføres som stadsarkitektens første opgave.

I en arkitekturstrategi opstilles typisk de overordnede mål og ambitioner, som byrådet ønsker for området. Mål og ambitioner underbygges af en række konkrete, objektive kriterier for vurdering af den funktionelle og arkitektoniske kvalitet af bygninger (fx åbne eller grønne facader mod vigtige veje eller pladser), byrum (fx solorientering og siddepladser) og bydele (fx centrale mødesteder og god adgang til letbanestation). Fx i form af et katalog med kriterier og en checkliste for kvalitet, suppleret med gode eksempler.

Stadsarkitektens opgaver

Helt konkret kan stadsarkitektens opgaver være at:

- Indgå i udarbejdelse af strategier og konkret planlægning og sagsbehandling.
- Kvalitetssikre lokalplaner samt byggesager og deltage i forhandlinger ved behov.
- Rådgive politikere om mulige konsekvenser og potentialer i projektforslag.
- Rådgive private investorer om muligheder og begrænsninger i projektforslag.
- Integre idéer og interesser fra private investorer og facilitere relevante netværk.
- Skabe debat om byens udvikling.

I relation til både rolle og opgaveløsning er det vigtigt, at det defineres klart, hvilke typer sager stadsarkitekten involveres i (fx større projekter af strategisk betydning for et byområde, vigtige lokalplaner og byggerier osv.)

Et opmærksomhedspunkt er endvidere, at en stadsarkitektfunktion på den ene side vil kunne føre til, at sagsgangene i nogle tilfælde forlænges, da der med stadsarkitekten netop vil være et særlig stort fokus på at sikre et samlet blik på kvalitet, æstetik og funktion. Dette dedikerede fokus vil kræve, at der indberegnes tid til denne del af processen. På den anden side kan stadsarkitektfunktionen også betyde, at nogle sagsgange vil gå hurtigere, fordi der er en stor tydelighed om retning og ambitionsniveau.

Tæt på den strategiske byudvikling eller tæt på de konkrete projekter. Fritsvævende eller en del af ledelsesstrengen

En stadsarkitekt i Odense kan få en rådgivende rolle i forhold til hele styringshierarkiet ved at gå på tværs af Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen.

Stadsarkitekten kan enten placeres i Borgmesterforvaltningen, tæt på den strategiske byudvikling og det lange perspektiv, eller i By- og Kulturforvaltningen, tæt på de konkrete projekter og dermed selve implementeringen af byrådets overordnede visioner for byens udvikling.

Det peger på en daglig gang i By- og Kulturforvaltningen, tæt på forhandlingerne om konkrete projektforslag, samt lokalplanlægningen og med tæt kobling til det politiske niveau.

Det bør samtidig overvejes, hvordan stadsarkitekten skal placeres organisatorisk. Stadsarkitekten kan enten have en "fritsvævende" funktion uden direkte personaleansvar eller ansættes som chef med fagligt og personalemæssigt ansvar inden for det fokusområde, der vurderes som det væsentligste.

Stadsarkitekten som en "fritsvævende" funktion kan sikre et dedikeret fokus på kvalitet i byggeriet, men en sådan funktion kan omvendt skabe tvivl om opfølgning, både internt og i forhold til eksterne parter.

En stadsarkitekt som chef med fagligt og personalemæssigt ansvar har mulighed for at præge det fokusområde, der vurderes som det væsentligste, og følge projekterne til dørs i egen organisation. Derimod kan betingelserne for at spænde på tværs i organisationen blive en udfordring.

Se i øvrigt bilag 1 vedrørende stadsarkitektens funktion i andre byer.

Stadsarkitektens kompetencer

Med hensyn til faglige kompetencer vil det være givende med en stadsarkitekt, som har praktisk erfaring fra både det private og det offentlige, indgående kendskab til projektøkonomi (udviklernes business cases), en bred arkitekturforståelse, et samlet blik for kvalitet, æstetik, funktion samt et godt øje for, hvornår det nye skal tilpasse sig, og hvornår bymiljøet kan bære, at det nye "stikker ud" og er unikt, skal kunne vurdere kvalitet, æstetik og funktion på alle niveauer; for den samlede by, for det enkelte byområde, for bygningen og for byrummene imellem bygningerne.

Derudover skal følgende personlige kompetencer vægtes højt, herunder særligt; evner til at kunne skabe konstruktiv dialog og samarbejde, indgå i forhandlinger under pres, have gennemslagskraft, troværdighed og være tillidvækkende, debatskabende, formidlende og engagerende.

Stadsarkitektens ansættelse og lønniveau

I andre større byer, hvor man har en lignende tværgående stadsarkitektfunktion, ansættes vedkommende typisk i en tidsbegrænset stilling på eksempelvis fire år. På den måde kan det hvert fjerde år evalueres og besluttes, om funktionen tjener det ønskede formål, eller om andet vurderes mere hensigtsmæssigt.

Et forventeligt lønniveau for en stadsarkitekt med ovenstående kompetencer vil formentlig svare til cirka to årsværk (AC-niveau).

Drøftelse

Forvaltningerne foreslår, at udvalgene drøfter:

1. Den beskrevne ambition - er det den, I ønsker at forfølge med ansættelse af en stadsarkitekt?
2. En stadsarkitekt i Odense - hvad skal funktionen bidrage med, og hvilken rolle skal vedkommende have?
3. Skal hovedfokus være på det bystrategiske område eller på de konkrete plan-, bygge- og anlægsopgaver, og hvilke opgaver skal stadsarkitekten konkret løse?
4. Skal stadsarkitekten være en fritsvævende rådgiver eller en del af ledelsesstrengen?

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1 Stadsarkitektfunktionen i andre byer

Bilag 2_Virkemidler

Punkt 19: Budget 2019 - orientering om rammeudmelding og By- og Kulturudvalgets budgetbidrag

00.30.00-Ø00-4-18

Resume

På mødet vil der blive givet en mundtlig orientering om Økonomiudvalgets rammeudmelding vedrørende budget 2019.

Herudover vil By- og Kulturudvalgets driftsbudget blive gennemgået.

By- og Kulturudvalgets budgettal og budgetbemærkninger til budget 2018 er vedhæftet i bilag til sagen.

Bilag

By- og Kulturudvalget - Budgettal og budgetbemærkninger 2018

Punkt 20: Aktuelle sager

00.22.00-P35-14-17

Resume

Orientering om aktuelle sager.

- Underskriftsindsamling mod fredning af Hesbjergkilen.